N°. 224. 1862.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is ... 's jaars; die van de Courant alleen ƒ 20 en van het Bijblad alleen ƒ 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelregten en briefporten.

ZONDAG 21 EN MAANDAG 22 SEPTEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 20sten September.*

Bij besluit van den 19den September, n°. 47, heeft Z. M. goedgevonden:

1°. op hun verzoek, een eervol ontslag te verleenen:

aan den heer *P. Proot*, als hoogheemraad van de Watergraafs of Diepermeer (Noordholland);

aan den heer *C. Lopse Hocke*, als dijkgraaf van den polder Dreischor (Zeeland); en

aan den heer *J. van der Helm*, als lid van het hoofdbestuur van het Waterschap Hunsingo, en voorzitter van het 1ste onderdeel Ulrum (Groningen);

2°. te benoemen:

tot secretaris-penningmeester bij het Waterschap Sabina Henrica, gemeente Fijnaart (Noordbrabant), den heer *C. W. Maris;*

bij het Waterschap van Escharen en Gassel (Noordbrabant), tot president of voorzitter, den heer *R. J. N. Walter*, en tot leden of heemraden de heeren *A. Adriaans* en *H. Cuppen;*

bij het bestuur van den Emiliapolder onder de gemeenten Geertruidenberg, Made en Drimmelen en Zwaluwe (Noordbrabant), tot heemraden de heeren *A. Dubbelman* en *C. Segeren*, en tot secretaris-penningmeester den heer *M. J. Smolders;*

tot plaatsvervangend heemraad in het polderdistrict de Lijmers (Gelderland), den heer *E. Bergervoerdt;*

tot dijkgraaf van den polder het Nieuweland van Puttershoek (Zuidholland), den heer *O. B. 't Hooft van Benthuizen;*

tot heemraad van den Anna Paulownapolder (Noordholland), den heer jhr. mr. *J. H. van Foreest van der Palm;*

tot dijkgraaf van de Watergraafsmeer (Noordholland), den heer *P. Punt;*

tot heemraad van den polder Wieringerwaard (Noordholland), den heer *J. Kooy;* en

tot gezworen van den Adornispolder (Zeeland), den heer *J. du Bois.*

Bij besluit van den 18den September, n°. 59, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, ingevolge de bepalingen der wetten van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128 en 129), den generaal-majoor *J. F. Scharten*, bevelhebber in de 5de militaire afdeeling, krachtens art. 42, § 2 lit. *a*, der eerstgemelde wet, op pensioen te stellen, en het bedrag van dat pensioen, ingevolge art. 14 lit. *a* der laatstbedoelde wet, te bepalen op ƒ 2400 's jaars.

Bij besluit van den 18den September, n°. 60, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, bij den grooten staf van het leger te benoemen:

tot generaal-majoor en bevelhebber in de 4de militaire afdeeling, den kolonel *J. H. Engelbregt*, kommanderende het 7de regement infanterie;

tot generaal-majoor en bevelhebber in de 5de militaire afdeeling, den kolonel *J. F. van Hoey Schilthouwer*, Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst, kommanderende het regement grenadiers en jagers.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 16den September, n°. 53, is aan den heer *F. van Herck*, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslag verleend als consul der Nederlanden te Cadix, onder dankbetuiging voor zijne lange en ijverige diensten.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

RIJKSTELEGRAAF.

Zeer dikwijls wordt door de afzenders van berigten naar plaatsen, waar geen telegraafkantoor is, bezorging buiten de lijn van die berigten voorgeschreven en betaald, ook wanneer de geadresseerden die berigten in den regel aan het eindtelegraafkantoor doen afhalen of aan hun bestelhuis laten bezorgen. Terwijl het eenvoudiger en veelal voor de correspondenten voordeeliger zou zijn, het bodeloon, ingeval het bericht niet wordt afgehaald, door den geadresseerde te doen betalen, zullen de hiervoor door den afzender betaalde gelden voortaan slechts op hunne aanvraag bij het kantoor van afzending worden teruggegeven.

Te rekenen van den 1sten October aanstaande kost de overbrenging van een berigt van 1 tot 20 woorden tusschen een Nederlandsch en Belgisch kantoor, welke ook de afstand zij, één gulden.

Het bestaande tarief voor den berigtenwissel tusschen de wederzijdsche grenstelegraafkantoren, blijft echter voorloopig onveranderd.

Omtrent eene nieuwe bepaling aangaande de verzending buiten de lijn, zijn aan de Rijkstelegraafkantoren nadere inlichtingen te verkrijgen, gelijk ook aangaande eene wijziging in de tariven voor de verzending van berigten van Belgie naar en over Frankrijk, welke met den 16den October aanstaande in werking treedt.

Rijkstelegraafkantoren zijn geopend te *Freudenthal* en *Theresiopel* in Oostenrijk, te *Apolda*, *Spremberg* en *Heydebrug* in Pruissen, te *Altshausen*, *Dorzbach* en *Tettnang* in Wurtemberg, te *Champlon*, *Merlemont* en *Paliseul* in Belgie, te *Sancerre* in Frankrijk, te *Denia* in Spanje, te Ajuda in Portugal en te Clasone, *Corleone*, *Altamura*, *Gravina*, *Matera*, *Minervino*, Spinazzola en *San Nicrando* in Italie.

's Gravenhage, den 19den September 1862.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. SCHRÖDER.

Bij beschikking van 19 September 1862 is aan de *Amsterdam-Keulsche Stoomboot-maatschappij*, onder directie van de heeren *Gebroeders van Hasselt* te Kampen, tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene stoombootdienst tot vervoer van reizigers, goederen en vee tusschen Amsterdam, Kampen, Arnhem en Keulen.

Bij beschikking van 18 September 1862 is de concessie voor eene stoombootdienst tot vervoer van reizigers, goederen en vee tusschen Geertruidenberg en Rotterdam, vroeger verleend aan de » Stoombootmaatschappij Stad Geertruidenberg", overgeschreven ten name van de » *Nieuwe Stoomboot-reederij Stad Geertruidenberg.*"

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

Het Huis van Afgevaardigden van Pruissen heeft gisteren van zijne commissie voor de staatsbegrooting verslag ontvangen van haar nader overleg met de regering over het budget van oorlog. Door dat verslag is de hoop op een vergelijk tusschen de meerderheid en de regering weder verdwenen.

De *Kölnische Zeitung*, een hoofdorgaan der liberale partij in Pruissen, stelt in haar nommer van heden de uitkomst der tot nog toe over het budget van oorlog gehouden discussie aldus voor:

» De regering wijst alle bewilligingen af. Hoe zij verder wil regeren, weten wij niet. Zou zij zich in de plaats der volksvertegenwoordiging willen stellen en zich zelve de noodige geldmiddelen bewilligen?

» Ontbinding van het Huis zou de meerderheid niet veranderen, even min eene eigenmagtige wijziging der kieswet. Onder geenerlei kieswet ter wereld zou thans in Pruissen eene volksvertegenwoordiging kunnen worden zamengesteld, welke de door den minister van oorlog ondernomen reorganisatie der landmagt in vollen omvang goedkeurde.

» Het is de zaak der regering, te zien hoe zich te redden uit de verlegenheid waarin zij zich zelve heeft gebragt. Het is de pligt van den Landdag, op gronden van finantielen en van militairen aard, de uitgaven voor eene landmagt voor vredestijd van 210,000 man, welke last de krachten van ons land zou te boven gaan, af te stemmen; en deze pligt zal zonder weifelen vervuld worden."

— De regering van Nassau heeft verklaard het door Pruissen ook namens het Tolverbond gesloten handelsverdrag met Frankrijk te zullen aannemen indien ook de andere Tolverbondstaten tot hetzelve toetreden.

Daar Beyeren's en Wurtemberg's tegenkanting tegen dat handelsverdrag voor het bestaan des Tolverbonds gevaarlijk zou kunnen worden, heeft de regering van Baden voorgesteld de zaak te onderwerpen aan de beslissing van een » Tolparlement", zamen te stellen uit afgevaardigden van de Landdagen der onderscheiden tolverbondsstaten.

Ook de regering van het koningrijk Saksen tracht door voorstellen van bemiddelende strekking de aanneming der met Frankrijk gesloten handelsovereenkomst door alle Tolverbondstaten te bevorderen.

Intusschen wordt van de zijde der Oostenrijksche regering verklaard dat zij, den weg voor eene tolvereeniging van Oostenrijk met de andere Duitsche landen willende openhouden, vooreerst niet in commerciele onderhandelingen met Frankrijk zal treden.

— Tegen het laatst dezer maand is te Weimar eene vergadering van gewezen en tegenwoordige leden van alle Duitsche landdagen belegd om tot eenheid te geraken in de behandeling van vraagstukken betreffende de politieke en commerciele belangen van geheel Duitschland.

Blijkens de jongste berigten uit Weenen vreest men aldaar, dat te Weimar Pruissens invloed de bovenhand zal hebben, en zal uit dien

hoofde van Oostenrijks zijde aan de vergadering te Weimar weinig of geen deel genomen, en welligt zelfs, als tegenwigt, eene gelijksoortige vergadering te Frankfurt aan den Main belegd worden.

ENGELAND.

In de eerste helft dezes jaars heeft de invoerhandel van het Vereenigd Koningrijk, blijkens eene thans van regeringswege openbaar gemaakte statistiek, te zamen eene waarde bedragen van 85,384,238 ponden sterling, tegen 99,221,754 p. st. in de eerste zes maanden van 1861, en 92,466,158 p. st. in de eerste helft van 1860.

Deze vermindering van het totaal van den invoer is hoofdzakelijk door de gesteldheid der Vereenigde Staten veroorzaakt.

Immers de invoer uit de Vereenigde Staten heeft in de eerste helft dezes jaars eene waarde van 11,221,094 p. st. bedragen, tegen 32,011,508 p. st. of nagenoeg drie malen zoo veel, in 1861.

Uit Nederland (hetwelk in de eerste helft dezes jaars na de Vereenigde Staten, Frankrijk, China, Egypte en het Duitsche Tolverbond de grootste hoeveelheid koopwaren aan Engeland heeft geleverd) bedroeg de invoer in dat tijdvak eene waarde van 2,865,393 p. st. (tegen 2,748,221 p. st. in 1861), terwijl buitendien uit Java, Sumatra enz. voor 76,115 p. st. (tegen 128,253 p. st. in 1861) regtstreeks is ingevoerd.

FRANKRIJK.

Een van de ministeriele dagbladen van Parijs, de *Patrie*, zegt in zijn nommer van gisteren: » Wij meenen te weten, dat de wegruiming der bezwaren, waardoor het sluiten van een handelsverdrag tusschen Frankrijk en Italie vertraagd wordt, op handen is. De komst te Parijs van den heer Pepoli, den minister voor handel en landbouw van het koningrijk Italie, staat met die onderhandelingen in verband."

ITALIE.

Reeds is het overlijden gemeld van mgr. Caputo, den bisschop van Ariano (in de Napelsche provincie Principato Ulteriore), den eenigen Italiaanschen bisschop die openlijk het Italiaansche gouvernement in zijn streven naar het bezit van Rome ondersteunde. Blijkens schrijven uit Rome was aldaar de vrees voor eene scheuring in de katholijke kerk van Italie, waarmede de tegenstanders van 's Pausen wereldlijke magt bestendig dreigen, veel verminderd door het overlijden van dien praelaat; hij werd er beschouwd als de eenige die in staat zou geweest zijn om met zijn bisschoppelijk karakter aan eene scheuring eenige achtbaarheid bij te zetten en eenen van Rome afvalligen priester tot bisschop te wijden.

— Van onderscheiden zijden is gemeld dat deserteurs van het Italiaansche leger, in Garibaldi's vrijscharen gevonden en gevat zijnde, op bevel van den generaal Cialdini gefusilleerd zijn. Deze berigten zijn nog niet wedersproken, hoewel het Italiaansche gouvernement daartoe herhaaldelijk in de dagbladen aangespoord is. Een demokratisch dagblad van Florence, *la Nuova Europa*, somt thans die berigten op en zegt dat volgens dezelve 253 personen de doodstraf hebben ondergaan.

ZWITSERLAND.

Onlangs is, gelijk men zich zal herinneren, in de Kamer van Italiaansche Volksvertegenwoordigers het denkbeeld geopperd dat het Zwitsersche kanton Tessin met der tijd een deel van het koningrijk Italie zou worden, dewijl deszelfs bevolking in afkomst en taal meerendeels Italiaansch is; ook aan de zijde der ministers vond dat denkbeeld eenigen bijval.

De regering en de nationale volksvertegenwoordiging van Zwitserland protesteerden daartegen terstond. Sedert is er ook een protest van de zijde der bevolking gekomen. Overal in Tessin zijn adressen onderteekend, waarin de gedachte aan eene afscheiding van Zwitserland ten eenen male wordt verworpen. Deze adressen zijn aan het Zwitsersche gouvernement toegezonden en in de zitting van den Bondsraad van den 15den dezer ingekomen; zij zijn, naar gemeld wordt, door al de stemgeregtigde ingezetenen van Tessin onderteekend. Ook van vele buiten hun vaderland verblijf houdende Tessiners zijn adressen van dezelfde strekking ontvangen.

Verder melden de berigten uit Bern van den 15den dezer, dat den 20sten November aanstaande een gezantschap van Zwitserland de reis naar Japan zal aannemen.

TURKIJE.

Het *Journal de Constantinople*, het Fransche dagblad van het Turksche gouvernement, zegt in zijn nommer van den 10den dezer: » De jongste berigten uit Montenegro zijn zeer gunstig. Vorst Nikolaus heeft het hem gestelde ultimatum aangenomen.

» De dagbladen, die Servie's eischen voorstonden, beginnen nu eenen minder hoogen toon te voeren, terwijl het Servische leger, hetwelk eerst gezegd werd 154,000 man te tellen, nu erkend wordt uit slechts 60,000 man nationale garde te bestaan.

» Ook zijn de opruijingen van Servische zendelingen in Bosnie geheel vruchteloos geweest; en de katholijke ingezetenen van Albanie hebben in de eerste gelederen tegen Montenegro gestreden, om de zaak van orde en rust tegen de nu magtelooze Montenegrijnen te verdedigen.

» Wij hopen dat de Serviers nu naar regt en rede luisteren en zich naar de besluiten der Europesche diplomatie voegen zullen."

VEREENIGDE STATEN.

Een per telegraaph den 9den dezer uit New York afgezonden berigt meldt als zeker, dat een corps troepen van de Confoederatie ter sterkte van 50,000 man, onder het bevel van den generaal Stonewal Jackson, den Potomac boven Washington ongehinderd overgetrokken was en de stad Frederick in Maryland, eenige uren ten noordwesten van Washington, bezet had.

Zij waren er door het meerendeel der bevolking met blijdschap, door de weinige aanhangers der Unie zonder tegenstreving ontvangen en hadden dadelijk verklaard het door de Noordelijke troepen in Virginie gehouden gedrag niet te zullen navolgen, maar alle bezittingen van particulieren te zullen ontzien.

De meer uitvoerige berigten uit New York loopen nog niet verder dan den 6den dezer. Daaruit blijkt dat de laatstelijk te Bull's Run en te Centreville, bezuiden Washington, voorgevallen veldslagen volkomene nederlagen voor de Noordelijken zijn geweest. De door hen daarbij geleden verliezen moeten zeer groot geweest zijn; maar alle opgaven daaromtrent werden door de regering achter gehouden. Alleen werd erkend dat zeer veel geschut, ammunitie en ander krijgsmaterieel in de hand der Zuidelijken was gevallen.

De Noordelijke troepen onder bevel van den generaal Pope waren naar de aangehaalde berigten van den 6den dezer, bezig zich op de hoogten van Arlington, in het gezigt van Washington, te verschansen ten einde die stad tegen eenen aanval van de zuidzijde te beveiligen. De werken en aanstalten tot verdediging der hoofdstad waren onder het bevel van den generaal Mac Clellan gesteld. Te Alexandria, eene stad tegenover Washington op den zuidelijken oever van den Potomac gelegen, waren een groot aantal zwaar gekwetste soldaten aangebragt, die verder vervoer niet konden doorstaan; de geheele stad was vol van zoodanige gekwetsten; velen van hen waren er reeds gestorven of zieltogend.

Het terrein, waarop de onderscheidene in den laatsten tijd geleverde veldslagen zijn voorgevallen, was in de magt der Zuidelijken; de Noordelijken hadden er de lijken hunner gesneuvelden onbegraven moeten achterlaten.

Te New York was het denkbeeld geopperd om de generaals Fremont en Mitchell, twee bekende tegenstanders der slavernij, te magtigen ieder een leger van 50,000 man ten dienste der Unie op de been te brengen.

Er werd beweerd dat vele abolitionisten onder het bevel van die generaals zouden willen dienen, welke anders aan den oorlog niet zouden deel nemen. Men twijfelde echter of dat denkbeeld ingang zou vinden bij den President Lincoln, die herhaaldelijk heeft getoond zich niet door de heethoofdige tegenstanders der slavernij te willen laten dringen tot stappen, welke aan de voorstanders van de instelling der slavernij in het Noorden en het Zuiden onwelgevallig zouden zijn.

MEXICO.

Den 17den dezer is een adjudant van den generaal de Lorencez uit Mexico te Parijs aangekomen om den Keizer de vaandels te brengen, welke door de Fransche troepen in de onderscheiden gevechten met de Mexicanen veroverd zijn. Er zijn er vijf, waarvan drie in het gevecht genomen en de overige op het door de Mexicanen ontruimde slagveld gevonden zijn.

De Parijsche *Presse*, wier opgaven omtrent de sterkte der Fransche expeditie in Mexico als overdreven waren tegengesproken, geeft nu eene nadere en eenigermate gespecificeerde opgave, volgens welke er thans 42,680 man Fransche troepen in Mexico of op weg derwaarts zijn.

De Parijsche *Patrie* deelt een schrijven uit Orizaba van den 9den Augustus jl. mede, hetwelk onder anderen het volgende inhoudt: » Wij ontvangen hier geene brievenmalen uit Frankrijk. De stortregens van het jaargetijde maken de wegen zeer slecht en de reis zeer lang voor de troepen welke de met leeftogt en ammunitie beladen wagens, alsmede de brievenmalen van Vera Cruz halen en hier heen brengen moeten.

» De generaal de Lorencez vraagt van den Keizer vergunning om naar Frankrijk terug te keeren zoodra hij het opperbevel aan den generaal Forey, die met versterkingen uit Frankrijk verwacht wordt, zal hebben overgedragen. Zijn adjudant vertrekt heden, om aan den Keizer vijf de Mexicanen veroverde vaandels over te brengen.

» Volgens geruchten zou de heer de Saligny, Frankrijks gezant in Mexico, teruggeroepen zijn en door eenen anderen persoon vervangen worden.

» Eenige uit het binnenland alhier aangekomen Indianen zeggen dat de Mexicaansche troepen van Tehuacan en Puebla weder in beweging zijn naar den kant van Orizaba; welligt is dit de nieuwe aanval, waarmede wij reeds zoo dikwerf bedreigd geworden zijn."

Een voor de Mexicaansche regering gunstig gestemd dagblad, de *Indépendance Belge*, zegt:

» De jongste berigten uit Mexico, welke door de Fransche pakketboot zijn aangebragt, behelzen weinig nieuws. De generaal de Lorencez doet aanzoek om teruggeroepen te worden; hetgeen niet bevreemdend is, dewijl hij, wanneer de generaal Forey aankwam, aan dezen onderge[...] zou zijn.

» De eerste versterkingen zijn te Vera Cruz geland, tot groote blijdschap van de te Orizaba ingesloten troepen, welke de langdurige werkeloosheid, een gevolg van hunne geringe getalsterkte en van het slecht jaargetijde, moede zijn.

» Omtrent de inzigten en plannen der Mexicaansche regering is niets bekend, behalve dat de President Juarez eenen brief aan den Keizer der Franschen heeft geschreven.

» In dit schrijven, hetwelk de Keizer gezegd wordt ongeopend te hebben teruggezonden, bood de heer Juarez aan, zich en zijn bewind aan den toets eener volksstemming te onderwerpen, onder beding dat de Franschen in Mexico ophielden gemeene zaak met de opperhoofden der reactionaire partij te maken.

» Indien de generaal Forey in Mexico komt met diplomatieke volmagt en met de bevoegdheid om ook te onderhandelen, dan zal hem het dat schrijven bevatte voorstel zekerlijk insgelijks worden gedaan; maar dat het door hem aangenomen wordt, is niet te verwachten. De groote getalsterkte van het onder zijn bevel gestelde legercorps duidt het voornemen aan, om den oorlog met kracht door te zetten en niet, of althans alleen in de hoofdstad Mexico, te onderhandelen."

TELEGRAPHISCHE BERIGTEN.

St. Petersburg, 20 September. Een heden uitgevaardigd manifest van den Keizer bepaalt, dat in 1863 eene ligting voor het leger, de eerste sedert zes jaren, zal plaats hebben. Zij zal vijf man op ieder duizendtal inwoners bedragen en den 15den Januarij eerstkomende aanvangen.

Berlijn, 19 September. Er zijn geruchten van eene kabinetskrisis in omloop; de minister van oorlog en die van finantien zouden hun ontslag hebben gevraagd.

Parijs, 19 September. Volgens *la France* is de meerderheid der Mexicaansche bewindslieden van oordeel dat aan den generaal Forey bij zijne aankomst in Mexico, eene schikking zou dienen te worden voorgeslagen, welke de overgave der steden Mexico en Puebla aan de Franschen tot grondslag had.

TURIJN, 19 September. Het reglement voor de veiling der nationale kerkelijke goederen ten bate der schatkist is door het gouvernement vaardigd.

De maatschappij voor het aanleggen der spoorwegen in de Napelsche provinciën heeft de som van dertig millioen francs als borgtogt in handen der regering gestort en is bezig zich te constitueren.

Ministeriele bladen berigten dat de Kamer gesloten, doch niet ontbonden zal worden; dat de staat van beleg in Napels en op Sicilie nog niet dadelijk zal worden opgeheven; en dat het gerucht, volgens hetwelk vijf generaals bij het gouvernement eene memorie tegen het verleenen van amnestie aan Garibaldi zouden ingediend hebben, onwaar is.

LISSABON, 17 September. Onder het garnizoen van Braga is eene muiterij uitgebroken maar met wapengeweld gedempt.

NEW YORK, 10 September. Mac Clellan is van Washington naar den kant van noordelijk Maryland uitgerukt, om aldaar de geconfoedereerden aan te tasten. Baltimore zal, indien het in de magt der zuidelijken geraakt, door de aldaar liggende oorlogsschepen van de Unie vernield worden.

De generaal Mac Dowell is namens den President Lincoln van zijnen bevelhebberspost ontheven met verlof om zich gedurende drie weken te verwijderen.

De strenge bevelen van het gouvernement der Unie betreffende de ligting en de aanwerving van vrijwilligers zijn ingetrokken. De ingezetenen zullen voortaan weder vrijheid hebben om te reizen.

In het Congres der Confoederatie is eene wet tot ligting van 300,000 soldaten voorgedragen.

CANTON, 10 Augustus. Alle buitenlandsche gezanten hebben Jeddo verlaten.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Heden wordt van regeringswege aan de kamers van koophandel en fabrieken te Amsterdam, ter mededeeling aan de kamers te Rotterdam, Dordrecht en Groningen, verzonden een verslag met bijlagen nopens de handels- en nijverheidsbetrekkingen van Oostenrijk gedurende de maand Julij 1862.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de Minister van Finantien de begrootingswetten voor 1863 ingediend en daarbij eene rede gehouden, die in het bijvoegsel dezer courant is opgenomen.

In die zitting is ingekomen een wets-ontwerp tot vaststelling der begrooting voor den aanleg van staatsspoorwegen dienst 1863.

De Commissie van Redactie voor het Adres van Antwoord heeft haar ontwerp, gewijzigd naar de daarop in de afdeelingen gemaakte opmerkingen, ter tafel gebragt. De Kamer zal hetzelve op aanstaanden Maandag, des voormiddags ten elf ure, in behandeling nemen.

Omtrent het ongeval aan het nieuwe dok te Willemsoord overkomen, kan nader worden gemeld, dat den 18den dezer eenig water uit sommige naden van hardsteenen banketten lekte, zonder dat dit echter van zoodanigen aard was om ongerustheid te baren.

Den 19den dezer, des morgens ten $11^{3}/_{4}$ ure, veranderde die toestand bijna plotseling.

Het aantal naden, dat water gaf, vermeerderde veel, even als hetgeen zij aanvoerden.

Ook werd een wateraanvoer opgemerkt bij den mond van de oostelijkste riolbuis.

Eene dwarsscheur ontstond zoowel in de rigting van de houthellingen langs de oostzijde van de ingemetselde inscriptiesteenen. Eerstgemelde had, op de dekzerk gemeten, eene wijdte van ongeveer 2 duim, de andere van ruim 1 duim. Ter hoogte van het derde banket spoot daaruit een waterstraal.

Zeer kort daarna barstte de gemetselde vloer op, over eene lengte naar gissing 40 el, gemeten westwaarts van voorschrevene houtlingen; het met kracht daardoor opkomende water wierp de stukken metselwerk even als de aldaar gelegde stapelblokken omhoog.

Bijna onmiddellijk na het bersten van den vloer verminderde zigtbaar de wateraanvoer door al de scheuren.

Maatregelen, die in verband staan tot het bovenstaande ongeval, worden inmiddels genomen.

Bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken is ontvangen een afdruk van de onlangs in Australie uitgevaardigde »act to amend the laws relating to the registration of legally qualified medical practitioners."

Uit dat stuk blijkt, dat elk geneeskundige, Engelschman of vreemdeling, in de Engelsche kolonie Victoria tot de uitoefening der geneeskundige praktijk wordt toegelaten, mits hij kunne bewijzen gedurende tenminste drie jaren eene regelmatige opleiding aan eene geneeskundige school te hebben genoten, en voorzien zij van een diploma, afgegeven door eene akademische faculteit, of een daartoe bevoegd ligchaam, waardoor hij in het land, waar dit hem is uitgereikt, tot de uitoefening der praktijk gemagtigd wordt.

WATERHOOGTE IN DE HOOFDRIVIEREN.

Rivieren.	Waarneming-punten.	Rivierhoogte		Tijdstip.	In 24 uren.	
		boven of beneden Amst. peil.	boven of beneden de nul der oude schaal.		gewassen.	gevallen.
BOVEN-RHIJN	*Keulen*,	+ 33.58	+ 2.73	8 ure	»	0.16
WAAL	*Nijmegen*,	+ 8.91	+ 2.69	8 »	0.08	»
NEDER-RHIJN	*Arnhem*,	+ 8.93	+ 2.02	8 »	0.08	»
GELDERSCHE IJSSEL	*Westervoort*,	+ 9.39	+ 2.02	8 »	0.08	»
BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (brug)	+ 42.48	+ 0.23	8 »	»	0.01
	Maastricht, (hoofdsluis)	+ 41.57	»	8 »	»	0.08
	Grave,	+ 5.17	+ 0.32	8 »	»	0.04]
NIEUWE MAAS	*Brielle* H. W.	+ 0.31	»	11 u. 30 m.	0.14	»
	Brielle L. W.	— 0.68	»	7 u. 15 m.	0.06	»

ADVERTENTIEN.

f. steenkolen, bij de 1000 Ned. ponden;

g. turf, bij de 100 stuks;

alles voor den tijd van twaalf maanden, in te gaan den 1sten Januarij aanstaande en eindigende den laatsten December 1863;

h. aardappelen, waarvan de leverantie een aanvang zal nemen den 1sten November van het loopende en eindigen den 15den Julij van het volgende jaar; zullende voor dit artikel moeten worden ingeschreven bij de Nederlandsche mud, met vermelding tevens van het gewigt der maat.

Noodigt mitsdien allen, die daarin gading mogten hebben, naar opgemelde leverantie in te schrijven, met informatie:

1°. dat de voorwaarden van aanbesteding van den 2den der volgende maand ter lezing, en de monsters der artikelen, die daarvoor vatbaar zijn, ter bezigtiging zullen liggen in de bureaux van voornoemde Hospitalen, alwaar ook proeven van de gewilde soort en qualiteit van den Wijn en het Bier voorhanden zullen wezen;

2°. dat voor de artikelen, hiervoren onder eene en dezelfde letter aangewezen, bij elkander in een afzonderlijk biljet zal moeten worden ingeschreven, met uitzondering van die onder *f* en *g*, welke ook te zamen in één biljet kunnen worden opgenomen; terwijl al verder onder de aandacht der gegadigden wordt gebragt, dat voor de Patentolie niet bij de Nederlandsche kan, maar bij het Nederlandsch pond moet worden ingeschreven;

3°. dat de biljetten, op zegel geschreven en voorzien van de namen der borgen, in de voormelde bureaux bezorgd en gestoken moeten worden in de daarvoor bestemde bus, uiterlijk des middags ten 12 ure van den dag der aanbesteding; en dat voorts omtrent al hetgeen verder bij het inschrijven op de bedoelde leverantien moet worden in acht genomen, de noodige inlichtingen bij de directien der Hospitalen kunnen worden verkregen.

's Gravenhage, den 2den September 1862.

J. W. Blanken.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 30sten September 1862, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het maken van afscheidingen op de stapelplaats te Dordrecht, het wegbreken van eenige op dat terrein staande arbeiders-woningen en het aanrollen van een gedeelte rivierdijk.

De besteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens art. 8 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 20sten September ter lezing in het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, in het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen, Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, in de localen van de Provinciale Besturen, in de voornaamste logementen en koffijhuizen en op de plaatsen, waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen worden gegeven door de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage, en door den Eerstaanwezend Ingenieur Michaëlis te Rotterdam.

De aanwijzing op het terrein zal geschieden op Donderdag den 25sten September, des voormiddags ten 10 ure.

's Gravenhage, den 9den September 1862.

De Commissie voornoemd,
van Meurs, *Voorzitter.*
G. J. G. Klerck, *Secretaris.*

BEKENDMAKING.

Op Zaturdag den vierden October e. k., des namiddags ten vijf ure, zal het Collegie van Regenten over het Huis van Arrest te Eindhoven in een der localen der Regtbank in het openbaar aanbesteden de voeding en het verder onderhoud der gevangenen in gemeld Huis van Arrest over het jaar 1863.

De voorwaarden van aanbesteding zullen voor een ieder ter inzage liggen ten Stadhuize te Eindhoven en bij den Cipier der Gevangenis, van heden tot den dag der aanbesteding en zullen aldaar tevens de verlangde inlichtingen worden gegeven.

Eindhoven, den 20sten September 1862.

Het Collegie van Regenten voornoemd,
J. T. Smits, *Vice-President.*
van Stekelenborg, *Lid en Secretaris.*

*** Het Collegie van Regenten over het Huis van Arrest te Deventer zal op Donderdag den 9den October 1862, des middags ten 12 ure, in het gebouw der Arrondissements-regtbank aldaar, in het openbaar Aanbesteden:

het onderhoud der Gevangenen in dat Gesticht gedurende het jaar 1863.

Overeenkomstig de voorwaarden, ter inzage liggende bij den Cipier, bij A. Duym in het Wapen van Utrecht en bij W. Broekhuis in het Fortuin.

Deventer, 19 September 1862.

P. Bosscha, *Vice-President.*
J. A. van Ketwich Verschuur, *Secret.*

*** Het Collegie van Regenten over het Huis van Arrest te Appingedam gedenkt op Zaturdag den 11den October 1862, des middags om 12 ure, in de Regentenkamer aldaar publiek aan te besteden:

het onderhoud der Gevangenen, gedurende het jaar 1863.

De Voorwaarden met den Voedingstaat zijn ter lezing gelegd bij de logementhouders W. Houwing, te Appingedam, de Wed. H. Smaal, te Delfzijl en de Wed. H. Eekhoff, aan de Groote Markt te Groningen, alsmede bij den Cipier van gemeld Gesticht, bij welken laatsten nadere inlichtingen te bekomen zijn.

Appingedam, den 12den September 1862.

Het Collegie van Regenten voornoemd,
Mr. R. T. Mees, *Vice-President.*
H. J. Bebingh, *Secretaris.*

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Venlo zal, onder nadere goe keuring van den Minister van Oorlog, bij enkele inschrijving, in openbaar Aanbesteden:

het inrigten van het gebouw bij het arsenaal te Venlo tot Ho smederij enz.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 22sten September 1862, morgens ten elf ure, in het Koffijhuis bij F. Muysers te Venlo, alwa van den 18den te voren het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden I genieur te Venlo.

Gedrukte exemplaren van het Bestek zijn van den 18den September 18 voorwaardelijk te verkrijgen bij den Opzigter van Fortificatien te Ven

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Gorinchem, van d 16den September 1862, is *Egbertus Hamerpagt*, Broodbakker, wone te Giessen-Nieuwkerk, thans verpleegd wordende in het geneeskund gesticht voor krankzinnigen te Dordrecht, op eigen verzoek, weg zwakheid van vermogens, onder Curatele gesteld.

De Officier van Justitie,
Swaters van Schaumburg.

*** Bij Acte, den 18den September 1862, voor den Regter in h 1ste Kanton 1ste Arrondissement der provincie Utrecht verleden, door den Heer *Jan Koker*, wonende te Utrecht, Handligting verle aan zijn minderjarigen Zoon *Rijnhardus Johannes Koker*, ingevol Art. 484 van het Burgerlijk Wetboek, voornamelijk voor den Hand in Houtwaren.

Voor Extract,
De Griffier van het Kantongeregt te Utrec
H. Waller.

*** Bij Acte, op den 18den September 1862 verleden voor d E. A. Heer Regter in het IVde Kanton te Amsterdam, is door *An Pieternella Jongeboer*, eerder Weduwe van *Jan Jurriaan Rijvordt*, tha Huisvrouw van *Pieter Hendrik Verlage*, wonende aan den Molen „ Valk", buiten de Raambarrière aldaar, verleend Handligting aan ha Zoon *Arie Rijvordt*, geboren 13 September 1844, tot de uitoefeni van den Houthandel, met alle de regten en bevoegdheden in Art. 4 van het Burgerlijk Wetboek omschreven.

H. Croockewit *Jr.*, *Griffier.*

*** Bij Acte, den 17den September 1862 verleden voor den Nota *D. van Dijk*, te Amsterdam, is tusschen de ondergeteekenden *Jaco Duyvelshoff*, Koopman, en *Carel Jan Christiaan Borleffs*, zonder beroe beiden wonende te Amsterdam, aangegaan eene Vennootschap tot h voor gemeenschappelijke rekening uitoefenen van den Handel in al soorten van Brandstoffen.

De Vennootschap heeft een aanvang genomen 15 September 1862 e zal eindigen ultimo Junij 1866, met bepaling, dat wanneer, minste zes maanden vóór laatstgemeld tijdstip, geene schriftelijke opzeggi door een der Vennooten heeft plaats gehad, de Vennootschap geac zal worden voor drie jaar te zijn geprolongeerd, en zoo vervolg van 3 tot 3 jaar.

De zaken zullen worden gedreven onder de Firma van *Duyvelsh en Borleffs*, welke door beide Vennooten zal mogen gebruikt en get kend worden, doch niet tot het opnemen van gelden, het verleenen borgtogten of het aangaan van eenige kanscontracten.

J. Duyvelshoff.
C. J. C. Borleffs.

*** De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder het voo regt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschappen van *Arie Dik* en *Maartje Hoogland*, in leven echtelieden, gewoond hebbende in d gemeente Barsingerhorn c. a., en aldaar in den loop dezes jaars ov leden, worden opgeroepen om, op Woensdag 1 October 1862, voo middags 11 ure, te verschijnen in de Herberg 't Fortuin te Barsingerho ten einde aan hen worde afgelegd Rekening en Verantwoording van in die Nalatenschappen gevoerd beheer en, indien er geen verzet pla heeft, hunne vorderingen te ontvangen, voor zooverre het bedrag Nalatenschappen zal toelaten.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Zaturdag 20 September 1862.

Amsterdam. — Slotkoersen.

	pCt.			pCt.	
Nederl., Werk. Schuld.	2 1/2	64 9/16	Pruissen, Leening 1859.	5	—
Dito dito	3	76 3/4	Oostenrijk, Obl. Met.	5	52
Dito dito	4	99 13/16	Dito dito	2 1/2	27
O.-I. Leening . . .	4	99 1/2	Dito dito zilveren.	5	74
Amort. Syndicaat	3 1/2	—	Dito dito nationalen.	5	61
Handelmaats. . . .	4 1/2	138 3/4	Weener Bank-actien.	—	736
Spanje, Obligatien . .	2	44 1/2	Dito aandeelen 1854.	4	—
Dito binnenlandsche.	3	48 5/8	Dito dito 1860 . .	5	480
Amort. Schuld. . .	—	20 7/16	Dito dito 1858 . .	—	128
Bew. coupons . . .	—	—	Venezuela, Obligatien.	3	26
Portugal, Oblig. 1853.	3	45 1/2	Dito	1 1/2	13
Dito 1856/59 . . .	3	45 1/16	Grenada, Dito . . .	4 1/4	—
Dito nieuwe . . .	—	44 3/4	Dito	1	5
Rusland, bij Hope 1798.	5	101 7/8	Dito nieuwe	—	—
Dito 1828/29 . . .	5	101	Mexico, Dito . . .	3	32
Dito Stieglitz 5de serie	5	82 1/8	Ecuador, Dito . . .	1	17
Dito dito 6de serie	5	90 7/16	Illinois, Dito . . .	7	78
bij Hope 1840 . . .	4	—	Louisiana	—	—
Dito 1860	4 1/2	90	Griekenl., Dito 1824/25.	5	7
Spoorweg aandeelen.	—	193 1/4			

Mexicanen stijgend.

Londen, Consols. . . .	93 5/8	Antwerpen, 4 1/2 pct. Belgie	99
Mexico	—	Oostenrijk Cred. actien.	441
Parijs, Fr. rente . . .	—	5 pct. Metalliek . . .	5[illegible]
Spanje	—	5 „ Nationalen . .	64
Weenen, Metalliek . . .	—	3 „ Binnenl. Spanje	—
Dito nationalen . . .	—	2 „ Spanje	—
Wissel Londen. . . .	—	Credit *Guilhou*	—

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de Minister van Finantien de begrootingswetten voor het jaar 1863 met de volgende rede aangeboden:

MIJNE HEEREN!

De Koning heeft mij gemagtigd om de Staatsbegrooting voor het jaar 1863 u aan te bieden.

Terwijl ik daaraan op dit oogenblik voldoe, zal ik de beschouwingen daarover laten voorafgaan door een overzigt van den toestand onzer finantien, en doen volgen door eene uiteenzetting van de inzigten en voornemens der Regering met betrekking tot de herziening van het belastingstelsel. Zoowel met betrekking tot het een als het ander, zal ik trachten zoo volledig mogelijk te zijn, omdat ik er prijs op stel, niet alleen dat onze finantiele toestand u volkomen bekend zij, maar ook dat de plannen der Regering omtrent onze fiscale wetgeving u duidelijk voor oogen staan.

I. De gunstige toestand onzer finantien is u reeds gebleken, toen in de maand Julij jl. aan u werd voorgesteld om op nieuw eene som van drie millioen aan te wenden tot amortisatie van schuld. Sedert is daarin niet alleen geene verandering gekomen, maar de gunstige verwachtingen, die toen werden gekoesterd, hebben zich ten volle verwezenlijkt. Te meer is dit verblijdend, daar het woord tekort, dat bij de indiening der begrooting van dit jaar werd uitgesproken, een pijnlijken indruk te weeg bragt, omdat dit het gevolg was eener vermindering van [illegible] bijdragen, waarop wij gewoon waren tot nu toe te rekenen, en die wij in menig opzigt zoo zeer behoeven.

Op het voetspoor van hetgeen bij vorige gelegenheden u werd voorgedragen, zal ik

in de eerste plaats opgeven de overschotten van vorige diensten;

in de tweede plaats mededeelen den stand der begrooting van het loopende jaar;

en eindelijk doen kennen het cijfer der koloniale bijdragen, waarop wij voor de dienst van 1863 te rekenen hebben.

De overschotten van vorige diensten. De dienst van 1859 is geheel en al aangezuiverd. In Julij bestond daarop nog een overschot van f 53 148,23^5, maar bij de wet van 4 Augustus 1862 (*Staatsblad* n°. 142) is dit aangewezen tot gedeeltelijke dekking van de som van drie millioen tot amortisatie van schuld.

Het vermoedelijk overschot van de dienst 1860 werd bij de indiening der laatste amortisatiewet opgegeven ten bedrage van	f 9 985 138,85
Daarvan werd bij diezelfde wet afgezonderd	2 946 851,76^5
zoodat het overschot van de dienst 1860 nog bedraagt	f 7 038 287,08^5

Het vermoedelijk overschot van de dienst 1861 kan thans f 29 904,03 hooger gesteld worden dan bij de laatste mededeeling. Uit den staat van vergelijking, overgelegd nevens het ontwerp van wet op de middelen voor 1863, blijkt namelijk dat het bedrag der ontvangsten is

[bedrag der ontvangsten]	f 100 700 265,19
en dat der uitgaven	97 060 677,89
zoodat op een overschot van	f 3 639 587,30

kan worden gerekend.

Van vorige diensten is dus nog beschikbaar:

van 1860	f 7 038 287,08^5
van 1861	3 639 587,30
Te zamen	10 677 874,38^5

De begrooting van het loopende jaar sloot met een tekort van f 6 300 000,00, dat is aangewezen op de beschikbare middelen van het dienstjaar 1860. Later is gebleken dat het koloniaal batig slot van 1861 grooter was dan aanvankelijk werd geraamd, zoodat het tekort tot eene som van f [illegible]472 67[illegible],96^5 is teruggebragt. Het is echter niet waarschijnlijk dat dit [illegible]sche bedrag, waarmede het overschot van 1860 reeds verminderd is, zal noodig zijn om de begrooting van het loopende jaar te doen sluiten. Elk dienstjaar toch levert een overschot op, en dat van 1862 zal daarop wel geene uitzondering maken. Men zal mij dus wel niet van overdrijving beschuldigen, als ik aanneem dat op het cijfer der uitgaven van dit jaar een bedrag van f 800 000 zal overblijven, en dat de gewone middelen, die geraamd werden op f 61 627 488,07, minst genomen het cijfer van 1861, zijnde f 63 261 171,61, zullen bereiken en dus ruim 1 1/2 millioen meer zullen opbrengen. Als ik althans raadpleeg het overzigt van de opbrengst der middelen over de verloopen acht maanden van dit jaar, dan zie ik dat, vergeleken met hetzelfde tijdvak van 1861, de opbrengst [illegible] ruim f 165 000 hooger is. Hieruit nu, in verband met de overige middelen die te zamen onze gewone inkomsten vormen, meen ik met gerustheid te kunnen opmaken, dat die inkomsten het cijfer van 1861 zullen overtreffen, en met de meeste gerustheid kunnen verondersteld worden twee millioen meer te zullen bedragen dan de raming. In dat geval belooft het dienstjaar 1862 een overschot van f 2 800 000. Ik wil echter dat overschot laten rusten, deels omdat het mij toch nog niet in gebruike kan worden afgestaan; deels omdat het een volgend jaar [illegible] zeer goed kan te pas komen; deels eindelijk omdat ik mijne voorstelling van den finantielen toestand niet op hypotheesen, hoe waarschijnlijk ook, maar enkel en alleen op feiten wil laten rusten.

Van zoodanig feit maak ik in de derde plaats melding, door de opgave van *het cijfer der koloniale bijdragen, waarop wij voor de dienst van 1863 te rekenen hebben.*

Het vorig jaar, gij herinnert het u, Mijne Heeren, werd u aangekondigd, dat het koloniaal batig slot, dat aan de dienst van 1862 kan worden toegevoegd, niet meer zou bedragen dan f 7 200 000, zoodat een tekort ontstond, dat uit overschotten van vorige diensten moest worden aangevuld. Die mededeeling was onaangenaam voor de Regering die ze doen moest, en voor u die ze aan moest hooren. Thans echter verblijdde het mij, u betere berigten te kunnen overbrengen. Uit eene berekening, die u zal worden overgelegd, blijkt, dat het koloniaal batig slot, waarop wij voor de dienst van 1863 te rekenen hebben, niet minder bedraagt dan f 25 871 480. Toen echter die berekening werd opgemaakt, is voorzigtigheidshalve de prijs der koffij niet hooger gesteld dan 41^5 cent per 1/2 Ned. pond. Sedert, en wel op 17 dezer, heeft de najaarsveiling plaats gehad, waarbij de koffij tot 45^5 à 46 cent is verkocht, en dus ruim 4 cent hooger dan waarop aanvankelijk was gerekend. Hierdoor vermeerderen de koloniale bijdragen met omstreeks f 2 000 000 en klimmen die alzoo tot het belangrijke cijfer van f 25 871 480: een cijfer, zoo als straks blijken zal, meer dan voldoende om het budget van 1863 te doen sluiten.

Vraagt gij mij nu naar de oorzaken van het groote verschil tusschen de koloniale bijdragen in 1861 en 1862, dan antwoord ik: vooreerst is de hoeveelheid geveilde koffij thans circa 90 000 pikols grooter dan die in 1861 was; in de tweede plaats is de prijs 5 à 6 cents hooger dan die, dooreengenomen, was het vorig jaar; en eindelijk behoeft tot aanvulling der Indische kassen dit jaar ruim 9 1/2 millioen minder te worden uitgezonden dan het jaar te voren. Dit een en ander verklaart genoegzaam, waarom de tegenwoordige mededeeling zooveel gunstiger kan zijn dan de vorige.

Trek ik nu alles te zamen, wat door mij tot hiertoe is gezegd, dan blijkt, dat aan buitengewone middelen beschikbaar zijn:

overschotten van vorige diensten	f 10 677 874,38^5
koloniale bijdragen	25 871 480,00
Te zamen	f 36 549 354,38^5

behalve het vermoedelijk overschot van 1862, dat ik echter verklaard heb te zullen laten rusten.

In het bezit van zoodanige kapitalen werd de begrooting voor 1863 opgemaakt, die ik thans met u beschouwen ga.

II. De Staatsbegrooting voor 1863 bestaat thans, door de opheffing van de beide Departementen van Eeredienst, uit *tien* hoofdstukken.

De beide Eerediensten zijn thans als III *B* en IV *B* aan de hoofdstukken van Buitenlandsche Zaken en van Justitie toegevoegd.

Het totaalcijfer der uitgaven is geraamd op f 98 168 128,53^5. Dit hooge cijfer is grootendeels het gevolg èn van de uitgaven voor de spoorwegen, èn van de emancipatie der slaven. Om nu echter eene eenigzins juiste vergelijking te kunnen maken der begrooting van uitgaven voor het loopende jaar met die welke thans wordt aangeboden, behoort van beide te worden afgetrokken wat met geene mogelijkheid onder gewone staatsuitgaven te rekenen is.

Het eindcijfer voor 1862, zoo als dit laatstelijk werd vastgesteld, bedraagt		f 89 157 989,54^5
Daarvan moeten nu worden afgetrokken:		
a. de uitgaven voor de spoorwegen	f 10 000 000,00	
b. de sommen gebragt op het hoofdstuk voor het Departement van Kolonien wegens uitgaven, die vroeger regtstreeks uit de koloniale geldmiddelen werden gekweten	1 525 926,87	
c. de uitgaven bij bijzondere wetten toegestaan tot delging van schuld, ten bedrage van	3 350 000,00	
		14 875 926,87
zoodat als gewone uitgaven over 1862 overblijft		f 74 282 062,67^5

Evenzeer behoort van het voorgedragen eindcijfer der hoofdstukken voor de dienst 1863, ten beloope van		f 98 168 128,53^5
te worden afgetrokken:		
a. de uitgaven voor de spoorwegen	f 10 000 000,00	
b. de uitgaven voor de emancipatie der slaven	12 404 000,00	
c. de uitgaven, die tot en met 1861 regtstreeks uit de koloniale geldmiddelen werden gekweten, waaronder ook begrepen zijn die met de emancipatie in verband staan	2 838 646,45^5	
		25 242 646,45^5
zoodat als gewone uitgaven voor 1863 overblijft		f 72 925 482,08

Uit deze opgaven blijkt, dat de gewone uitgaven voor 1863, vergeleken met die van het loopende jaar, thans minder bedragen eene som van f 1 356 580,59^5.

Ik geloof u eene dienst te doen, Mijne Heeren, met u verder zoo weinig mogelijk met cijfers te vermoeijen, en zal mij dus onthouden van eene opnoeming van het bedrag waarvoor ieder hoofdstuk in deze vermindering deelt.

Ik kan dit te geruster nalaten, omdat de geheele begrooting gedrukt in gereedheid is, en gij u dus onmiddellijk uit de stukken zelve zult kunnen overtuigen waar en hoe de verminderingen zijn aangebragt.

Dit wil ik er alleen van zeggen; vooreerst dat alle hoofdstukken tot deze vermindering hebben bijgedragen behalve hoofdstuk II, ten gevolge van de grootere uitgaven voor de Raad van State, en hoofdstuk III, omdat de consulaten in China en Japan uit de Indische begrooting daarop zijn overgebragt; en in de tweede plaats, dat het hoofdstuk der nationale schuld voor eene som van f 191 730,62^5 in deze vermindering is begrepen.

Thans, nu wij het bedrag der uitgaven kennen, moeten wij zien door welke middelen die kunnen worden gedekt. En dan heeft men:

1°. de gewone inkomsten. Deze zijn, naar eene matige berekening, gesteld op	f 62 415 708,00
zijnde f 788 219,93 hooger dan over het loopende jaar.	
2°. den gewonen rentepost van	9 800 000,00
3°. bijdrage uit de koloniale geldmiddelen tot zoodanig bedrag als op het IXde hoofdstuk der begrooting van staatsuitgaven voor het dienstjaar 1863 zal worden verevend ter zake van uitgaven, welke vroeger regtstreeks uit die geldmiddelen werden gekweten, geraamd op	2 838 646,45^5
4°. het koloniaal batig slot over 1862, zoo als dat zal zijn na afloop der laatste koffijveiling	25 871 480,00
Te zamen	f 100 925 834,45^5
Hiervan aftrekkende de uitgaven, zoo als die zijn geraamd tot een bedrag van	98 168 128,13^5
blijft op de dienst van 1863 nog een overschot van	f 2 757 706,32

Mogt dus, hetgeen de Regering hoopt en waartoe zij zooveel mogelijk zal medewerken, mogt dus spoedig besloten worden tot de daarstelling van de beide groote waterwegen naar zee, waartoe eerstdaags op nieuw de voordragt zal worden gedaan, dan levert het thans berekend overschot op de dienst van 1863 nog ruimschoots de middelen op om het eerste jaar de uitgaven voor die werken te bestrijden, al mogten die uitgaven ook het cijfer bereiken, dat men er jaarlijks voor heeft bestemd.

Terwijl dus de dienst van het jaar 1863 volkomen is verzekerd door de gewone inkomsten en de koloniale bijdragen, blijven ons nog ter vrije beschikking over de overschotten van de dienstjaren 1860 en 1861. Zoo als wij zagen, bedroegen die eene som van f 10 677 874,385; maar nu wenschte de Regering gaarne zoo spoedig mogelijk beslist te zien het vraagstuk der pantsering van oorlogsvaartuigen voor onze kustverdediging, in verband met de van uwentwege gehouden enquête over de aangelegenheden der marine. Daartoe zal u worden voorgesteld eene verhooging van uitgaven op de dienst 1862, ten bedrage van f 1 400 000. Wordt die voordragt wet, dan zal die uitgaaf tot verhooging strekken der som, welke onlangs berekend werd noodig te zijn uit het batig slot van de dienst 1860, tot aanvulling der middelen voor 1862. De batige saldo's voor 1860 en 1861 zouden alsdan met f 1 400 000 verminderen, en worden teruggebragt tot een cijfer van f 9 277 874,385. Dit cijfer nu, dat verkregen is nadat alle ongunstige kansen zijn in aanmerking genomen, terwijl geene enkele vermoedelijke bate, hoe waarschijnlijk overigens ook, daarop van invloed is geweest, kan met de meeste gerustheid voor een deel worden aangewend tot amortisatie van schuld. En de Regering is dan ook voornemens, u binnen kort eene daartoe betrekkelijke voordragt te doen.

Ziedaar, Mijne Heeren, u zoo beknopt en duidelijk mogelijk het plan der begrooting voor 1863 en den toestand onzer finantien opengelegd. De geleverde schets zal u doen hebben zien, dat onze geldmiddelen werkelijk in zeer gunstigen toestand verkeeren, dat wij met gerustheid het dienstjaar 1863 kunnen te gemoet gaan, en dat, al mogten in volgende jaren de koloniale bijdragen onverhoopt niet zulk een hoog cijfer bereiken als waarover wij ons thans verblijden, wij ons daarover niet al te zeer behoeven te verontrusten, omdat ook niet elk jaar eene buitengewone uitgaaf zal noodig zijn als thans voor de emancipatie der slaven.

Ik eindig thans dit gedeelte mijner rede met een drietal opmerkingen.

Vooreerst, dat de afstand tusschen de gewone ontvangsten en uitgaven, die het vorig jaar, zelfs na de aangebragte verminderingen, nog was ruim $12^1/_2$ millioen, thans tot ruim $10^1/_2$ millioen is gedaald, hoewel die som eenige verhooging zou hebben moeten ondergaan, als het beginsel van pantsering niet mogt worden aangenomen, omdat dan aan het cijfer, uitgetrokken voor het materieel der marine, welligt eenige gelden zouden moeten worden toegevoegd.

In de tweede plaats, dat onze gewone inkomsten, vermeerderd met den bekenden rentepost van f 9 800 000, nagenoeg uitmaakt de som, benoodigd voor onze gewone uitgaven, zoodat de overige koloniale bijdragen enkel strekken tot het doen van buitengewone uitgaven.

En eindelijk, dat de raming der Middelen berust op het nog bestaande stelsel van belastingen. Geene andere raming was mogelijk, zoolang de wijzigingen in dat stelsel niet bij de wet zijn vastgesteld. Maar als die herziening mogt plaats hebben overeenkomstig de denkbeelden der Regering, dan kan dit aan het eindcijfer der begrooting niet schaden, zoo als blijken zal uit het plan van herziening, dat ik thans voor u zal ontwikkelen.

III. De Regering trad op met de overtuiging, dat het belastingstelsel dringend hervorming eischte. De wensch daartoe werd ook in uw midden bij herhaling, en telkens al luider en luider, uitgesproken, zoodat ik mij meen te kunnen ontslagen rekenen van de taak, om de noodzakelijkheid eener herziening bij deze gelegenheid breedvoerig te betoogen. Daargesteld onder omstandigheden en voor toestanden, die hemelsbreed verschillen met die waaronder wij thans verkeeren, zou reeds dit alleen eene reden voor de herziening van ons stelsel van belastingen zijn. Maar in den loop der tijden heeft dit stelsel wijzigingen ondergaan, en zijn daaraan elementen toegevoegd, waardoor het, in zeker opzigt, ongunstig afsteekt bij het primitive stelsel dat in 1822 werd vastgesteld. Schier elke Regering heeft de gebreken erkend, die het aankleefden. Van tijd tot tijd werden pogingen aangewend om daarin verandering te brengen, maar die pogingen zijn, om verschillende redenen, tot nog toe mislukt.

Zoo is dat stelsel van belastingen tot ons gekomen verzwakt en in teringachtigen toestand. Kracht in zich zelf heeft het niet, en bij een eenigzins ernstigen aanval loopt het gevaar in duigen te vallen. Dat nu, meent de Regering, dat moet worden voorkomen, omdat daardoor schokken zouden worden te weeg gebragt, waarvan men nog lang de trillingen zou gevoelen. Eene verandering van belastingen grijpt veelal zeer diep in bestaande toestanden en behoort daarom zoo geleidelijk en voorzigtig mogelijk te geschieden. De Regering heeft zich van dit denkbeeld diep doordrongen en zij vleit zich, dat men haar niet zal kunnen beschuldigen van het bestaande belastingstelsel te hebben willen sloopen, maar dat men wel zal willen erkennen, dat enkel eene poging is aangewend om in dat stelsel verbeteringen aan te brengen.

De hoofdgebreken van ons belastingstelsel zijn u bekend. In sommige opzigten belemmerend voor de nijverheid, uit anderen hoofde drukkend voor eerste levensbehoeften, worden, over het algemeen, de lasten te ongelijkmatig verdeeld.

Het wegnemen dier gebreken, op zich zelf reeds moeijelijk, wordt door bijkomende omstandigheden nog uitermate verzwaard. Die omstandigheden zijn vooral deze: dat het totaalcijfer onzer belasting niet verminderen mag, en dat men bij de regeling van het belastingstelsel van het Rijk ook tevens te letten heeft op dat der gemeenten.

Het totaalcijfer onzer belastingen mag niet verminderen. Tusschen het bedrag onzer gewone uitgaven en dat onzer gewone ontvangsten is voortdurend een groote afstand geweest. Vroeger gaf dit aanleiding tot jaarlijksche tekorten, waardoor leeningen noodzakelijk werden, die hebben medegewerkt om onze staatsschuld op te voeren tot het ontzettende cijfer, waarop wij haar nog voor weinige jaren hebben gekend. Later werden die tekorten aan ons oog onttrokken door de baten, die onze OostIndische bezittingen ons geven. Maar niettemin, die tekorten bestonden en bestaan nog op dit oogenblik, in spijt van den gunstigen finantielen toestand, dien ik getracht heb voor uw oog te ontvouwen. Dat is nog steeds een bedenkelijk verschijnsel; dat is nog steeds eene reden van ongerustheid, te midden van den voorspoed dien wij anders genieten. Het vorig jaar werden wij nog aan dat tekort herinnerd, toe de Oost-Indische baten niet hadden beantwoord aan de verwachting. Die volstrekte afhankelijkheid van de Oost-Indische baten weegt daarom nog loodzwaar op onzen finantielen toestand, en al het mogelijke moet worden aangewend om ons aan die afhankelijkheid te onttrekken. De koloniale baten, uit den aard der zaak altijd eenigermate onzeker, moeten niet enkel onze finantiele welvaart bepalen, en de klove, die de gewone ontvangsten van de gewone uitgaven scheidt, behoort van jaar tot jaar nauwer te worden.

Twee wegen staan daartoe open, die beide behooren te worden bewandeld. De eerste weg is deze: dat de gewone staatsuitgaven zooveel mogelijk worden ingekrompen. Die weg is door de Regering ingeslagen bij het ontwerpen van de staatsuitgaven voor 1863. Het totaalcijfer daarvan is beneden dat van het loopende jaar, zelfs na de belangrijke verminderingen, welke de begrooting van 1862 heeft ondergaan. Blijft men daaraan, althans eenige jaren, vasthouden met krachtige hand, dan behoeft het betoog, dat door de natuurlijke vermeerdering van de opbrengst der belastingen het cijfer onzer inkomsten hoe langer hoe meer dat der uitgaven zal naderen, tot dat beide ten laatste moeten ineenvloeijen. Maar ook een tweede weg staat daartoe open, namelijk, dat de toeneming onzer inkomsten zooveel mogelijk worde bevorderd. Daartoe echter is, boven alles, noodig, dat bij de herziening van ons belastingstelsel het totaalcijfer van de opbrengst der belastingen geene vermindering onderga. Op die wijze toch zou eene schrede worden teruggegaan, en de afstand vergroot, die de ontvangsten van de uitgaven scheidt. Dat moet, naar mijne overtuiging althans, tot elken prijs worden voorkomen. Geen jaar mag voorbijgaan, of, in mindere of meerdere mate, moet kunnen gezegd worden, dat men tot het evenwigt onzer staatsbegrooting eene schrede genaderd is. En houdt men daaraan vast, gelijk ik er aan zou wenschen vast te houden, dan kan binnen een betrekkelijk kort tijdperk het oogenblik aanbreken, dat de onafhankelijkheid van de koloniale baten niet meer tot de vrome wenschen zal behooren.

Moet dus om die reden streng worden vastgehouden aan het tegenwoordige cijfer van opbrengst onzer belastingen, ook nog om eene andere reden is dit noodzakelijk. Tot nu toe strekten de koloniale bijdragen voor het grootste deel tot het amortiseren van schuld. Hierdoor verkreeg men eene groote besparing van uitgaven, dat een krachtig middel had kunnen zijn tot herstelling van het evenwigt onzer Staatsbegrooting. Dat middel staat ons echter thans niet meer ten dienste, althans niet meer in die mate, als tot nu toe het geval was. Van hetgeen na de dekking van het tekort op onze gewone Staatsbegrooting van de koloniale bijdragen overblijft, moeten in de eerste plaats de sommen worden afgenomen, benoodigd voor de groote werken van publiek nut, die reeds zijn ondernomen of nog verder ondernomen zullen worden.

Het zij verre van mij dit te betreuren, Mijne Heeren. Integendeel, ik verblijd er mij over, omdat onze nieuwe handelswegen en de verbetering onzer toegangen naar zee de algemeene welvaart meer en meer zullen doen toenemen, dan dat de schatkist gebaat zoude zijn door eene voortdurende amortisatie van schuld. Maar niettemin, het middel zullen wij missen. En wil men dus blijven vasthouden aan het denkbeeld om eenmaal te geraken tot evenwigt onzer Staatsbegrooting, dan blijven ons daartoe geene andere middelen over dan die, welke ik zoo even heb geschetst.

Staat het dus aan de eene zijde vast dat het cijfer van opbrengst onzer inkomsten moet worden behouden, het behoeft aan den anderen kant voorzeker niet uitdrukkelijk te worden aangewezen, dat de taak der herziening hierdoor niet wordt vergemakkelijkt, en dat men daarbij met de uiterste omzigtigheid behoort te werk te gaan. Aan dat eerste bezwaar, reeds moeijelijk op zich zelf, komt zich echter nog een tweede voegen, namelijk *dat men bij de regeling van het belastingstelsel van het Rijk ook tevens te letten heeft op dat der gemeenten.*

Beide stelsels staan in zeer naauw verband, beide hebben verbetering noodig. Het is waar, de wet heeft alleen het eerste in zijn geheel te regelen, terwijl de regeling van het laatste, onder hoogere goedkeuring en binnen zekere grenzen, behoort aan de plaatselijke besturen. Rijks- en plaatselijk belastingstelsel zijn echter twee deelen van één geheel; dezelfde belastingschuldigen staan tegen die beide over. En de algemeene wetgever zou zijne roeping miskennen, als hij, bij de hervorming van het belastingstelsel van het Rijk, niet tevens dacht aan het belastingstelsel der gemeenten. Art 142 der Grondwet zegt: »De wet geeft algemeene regels ten aanzien der plaatselijke belastingen." Maar die regels zouden weinig helpen en slechts eene noodelooze belemmering zijn, als de algemeene wetgever, door eene eenzijdige regeling van het rijksbelastingstelsel, de toepassing der gestelde regels voor de gemeenten onmogelijk maakte. Op die wijze zou het heilzame voorschrift van art. 142 der Grondwet geheel en al zijne waarde verliezen.

Maar daar is op dit gebied nog eene andere moeijelijkheid. De plaatselijke belastingen zijn gebragt in eene bepaalde rigting. De gemeentewet heeft die rigting aangewezen, en tot den plaatselijken wetgever gezegd: de accijnsen zullen voortaan niet meer het hoofdbestanddeel uwer belasting zijn. Uiterst gematigd waren de regels in dit opzigt door de gemeentewet gesteld. Het was meer het temperen van een te weelderig accijnsstelsel en het vestigen van een meer juist beginsel, dan wel het noodzaken om met kracht de nieuwe rigting in te gaan. Eene gemeente, zich strikt houdende aan de regels der gemeentewet en haren geest miskennende, kan zich nog vermeijen in eene reeks van accijnsen, zonder genoodzaakt te zijn eene eigen directe belasting daaraan toe te voegen. Maar de meeste gemeentebesturen handelden anders. Zij sloegen den weg in door de gemeentewet aangewezen; en eene eigen directe belasting maakt in vele gemeenten de voorhoede uit van het plaatselijk belastingstelsel. Die toestand was echter niet zonder moeite verkregen. Op ééne zaak was niet, of niet genoegzaam, gerekend: men miste grondslagen voor eene goede plaatselijke directe belasting, want die grondslagen waren meest alle in het bezit van het Rijk. De moeijelijkheid werd nog vergroot, toen het Rijk de belasting op het gemaal liet varen, omdat vele gemeentebesturen meenden, dat die belasting toen niet als plaatselijk middel kon behouden blijven. Wij hebben dan ook de worstelingen gezien, die van een en ander het gevolg waren. Men zocht naar grondslagen voor directe belastingen, maar vond die niet. Verschillende stelsels werden beproefd en weder verlaten, tot dat velen ten laatste zich wierpen op de grondslagen van het personeel, ten einde daarop eene goede plaatselijke belasting te vestigen.

Dat was, men gevoelt het, in strijd met de wet. Art. 243 der gemeentewet verbiedt dit uitdrukkelijk; maar men heeft er toe moeten komen, omdat vele plaatselijke belastingen in de aangewezen rigting niet anders te regelen waren.

Die toestand echter kan niet blijven voortduren. Een plaatselijk be-

lastingstelsel mag op geen onwettigen grondslag rusten. En wil men dus de plaatselijke belastingen uit dien toestand brengen en haar toch in de directe rigting houden, dan moet daartoe de gelegenheid worden verschaft.

Te meer is dit noodzakelijk, als men eenmaal wil komen tot eene volledige afschaffing van de plaatselijke accijnsen. Dat doel moet worden in het oog gehouden en daarop moeten de te nemen maatregelen uitloopen.

Mijne Heeren, het heeft geruimen tijd een mijner meest geliefkoosde denkbeelden geweest, om eene zoodanige volledige afschaffing op eenmaal te bewerkstelligen. Ik heb na mijn optreden aan het hoofd van het Departement van Finantien zelfs plannen in die rigting ontworpen, want ik had gewenscht het initiatief te kunnen nemen om die groote weldaad aan Nederland te schenken. Maar ik heb die plannen, hoe noode ook, moeten laten varen. Het accijnsstelsel heeft in onze plaatselijke belastingwetgeving zeer diep wortelen geschoten; de behoeften van de meeste gemeenten zijn daarenboven groot. En al had men het gansche personeel willen afstaan aan de gemeenten, onder voorwaarde dat deze al hare accijnsen zouden afschaffen, dan zouden nog vele gemeenten op verre na niet geholpen zijn en in de grootste ongelegenheid verkeeren. Exceptionele bepalingen zouden toch nog in ieder geval zijn noodig geweest. Maar afgescheiden daarvan, rees bij mij de vraag, of, onder de omstandigheden waarin wij thans verkeeren, eene zoodanige greep in onze finantien niet hoogst bedenkelijk was. Het antwoord op die vraag is toestemmend geweest. Terwijl toch alles mij aanspoorde tot voorzigtigheid, terwijl het cijfer der opbrengst onzer belastingen, in geen geval, aan het gevaar eener vermindering mogt worden blootgesteld, zou ongetwijfeld bij eene herziening onzer belastingen, in dien zin, het bedrag onzer inkomsten aan de grootste onzekerheid zijn prijs gegeven. Daartoe mogt de Regering het initiatief niet nemen, en ik heb het dus beter geacht een geliefkoosd denkbeeld te laten varen, dan door daaraan hardnekkig vast te houden, onze finantien te brengen op een onzeker terrein.

Hieruit volgt echter niet, Mijne Heeren, dat, wat niet op eenmaal kan worden verkregen, geheel en al zal moeten worden losgelaten. Integendeel, de Regering is overtuigd, dat aan de afschaffing der plaatselijke accijnsen moet worden voortgewerkt, en dat bij de herziening van het rijksbelastingstelsel ook daarop behoort te worden gelet. Doet men dit niet, het zal voor de gemeenten niet alleen onmogelijk zijn hare verbruiksbelastingen langzamerhand prijs te geven, maar men loopt gevaar, en de ondervinding is dáár om het te bewijzen, dat bij elke verhooging der plaatselijke uitgaven men tot dekking daarvan zich beweegt in de rigting der accijnsen. Onze wetgeving wil dat niet, en ook de Regering zou het zeer betreuren, als op die wijze grond verloren wierd.

Ziedaar, Mijne Heeren, de moeijelijkheden die met eene herziening van het belastingstelsel gepaard gaan. De wetgever is niet vrij, maar moet ageren op een terrein vol hindernissen. Ik heb echter getracht die hindernissen te boven te komen bij het plan van herziening, dat door mij is ontworpen.

Dat plan omvat de drie hoofdafdeelingen van ons belastingstelsel. Als eerste hoofdafdeeling ontmoet ik

DE DIRECTE BELASTINGEN,

en daaronder:

1°. *de grondbelasting.* In uwe zitting van den 25sten Junij jl. is een merkwaardig besluit genomen. De Commissie voor de Verzoekschriften bragt onder anderen verslag uit over een adres van windkorenmolenaars in Staats-Vlaanderen, waarbij deze verzochten om de wetten op de grondbelasting, voor zooveel de gebouwde eigendommen betreft, te herzien. En de conclusie der Commissie hierop was: »Vermits dit verzoekschrift een onderwerp betreft *dat herziening behoeft*, heeft uwe Commissie de eer voor te stellen, hetzelve op de griffie der Kamer ter inzage der leden neder te leggen, en tevens bij afschrift aan den Minister van Finantien te zenden." Uit de beraadslagingen, die hierover gehouden werden, bleek, dat de Commissie met die toezending op het oog had om den wensch te kennen te geven, dat door den Minister aan het adres zou worden gevolg gegeven. De conclusie, alzoo toegelicht, werd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, zoodat de Kamer eenparig van gevoelen was, en dit door de toezending van het adres aan den Minister van Finantien te kennen gaf, dat de grondbelasting op de gebouwde eigendommen herziening behoeft.

Ook de Regering is van die meening en gelooft, dat het wenschelijk is, om uitvoering te geven aan art. 102 der wet van 3 Frimaire an VII, luidende: *l'Évaluation du revenu imposable des maisons et usines sera révisée et renouvelée tous les dix ans.*" Te meer zou ik dit wenschelijk achten, omdat men, na eene hertaxatie der gebouwde eigendommen, zou kunnen geraken tot eene evenredigmaking van de grondbelasting tusschen de onderscheidene provincien.

Hieraan echter behoort vooraf te gaan de regeling van de grondbelasting in het hertogdom Limburg. Deze toch zal nog menige phase moeten doorloopen, alvorens geschikt te zijn voor eene evenredigmaking met de overige provincien. Daarenboven, de grondbelasting in Limburg heeft reeds te lang op regeling gewacht. En nu eene herziening van het belastingstelsel met ernst wordt ter hand genomen, kan, wat daarin ongeregeld wordt aangetroffen, niet langer in dien toestand blijven. Er is dan ook een wets-ontwerp gereed gemaakt tot regeling van dit onderwerp. Eene uitvoerige Memorie van Toelichting is daarbij gevoegd, waarin de bedenkingen zijn wederlegd, die in het Voorloopig Verslag over hetzelfde onderwerp gedurende de zitting van 1858/59 zijn in het midden gebragt.

2°. *het personeel.* De wet op het personeel, waarvoor een nieuw ontwerp gereed ligt, is in tweeërlei opzigt gewijzigd; vooreerst door afschaffen van de twee laatste grondslagen (paarden en dienstboden), en in de tweede plaats door herziening van de wet zelve, voor zooveel aldaan de vier overige grondslagen betreft.

De afschaffing van de beide laatste grondslagen geschiedt opdat de gemeenten die zouden kunnen overnemen. Zij kunnen daaraan nog een derden grondslag, dien op rij- en voertuigen, toevoegen. En zij handelen dan niet meer in strijd met de wet, als zij van die drie grondslagen, in vereeniging met enkele andere van het Rijkspersoneel, eene plaatselijke directe belasting vormen. Die afstand van twee grondslagen van het personeel aan de gemeenten is voor het Rijk eene opoffering van ruim f 1,600000, waarvan aan iedere gemeente, hoe zij daarvan ook gebruik make, op de meest onpartijdige wijze een deel ten goede komt. Maar tegen die opoffering staan voordeelen over, die niet te miskennen zijn. Behalve dat het plaatselijk belastingstelsel daardoor wordt gebragt op een wettig terrein, zijn aan deze regeling *vier* voordeelen verbonden, alle in die rigting, waarin de Regering het gemeentebelastingstelsel houden wil. Vooreerst zullen zeer vele gemeenten, die thans reeds hoofdzakelijk directe belastingen heffen, door de overname van de beide hier bedoelde grondslagen *al* hare accijnsen kunnen afschaffen; ten tweede zullen andere gemeenten, van wier belastingstelsel de accijnsen nog een hoofdbestanddeel zijn, enkele daarvan kunnen laten varen; ten derde zullen alle gemeenten, die enkel directe belastingen heffen, belangrijk worden te gemoet gekomen in de regeling daarvan; terwijl eindelijk ten vierde wordt voorkomen, dat de gemeenten, wier behoeften klimmen, gedrongen worden zich te bewegen in de rigting der accijnsen.

De Regering gelooft dus, dat door dit voorstel een belangrijke stap gedaan wordt op den weg, door de gemeentewet aangewezen, en dat aan den zoogenaamden nood der gemeenten de meest rationele tegemoetkoming wordt geschonken.

Die vermindering van grondslagen van het personeel maakt eene herziening van de wet dringend noodzakelijk. Ook uit anderen hoofde werd dit gevorderd.

Ingevoerd onder omstandigheden en voor toestanden die thans niet meer bestaan, heeft daarenboven eene ondervinding van veertig jaren nog menige leemte aan het licht gebragt. Het nieuwe ontwerp heeft daarin trachten te voorzien, en er is boven alles naar gestreefd om de lasten billijker te verdeelen dan tot nu toe het geval was. Ik heb gemeend, dat de nieuwe inrigting dezer belasting eene hoogere opbrengst toeliet, vooral ook in verband met de afschaffing eener andere belasting, waarvan ik straks melding zal maken.

3°. *het patentregt.* Eenmaal — het was in de dagen toen ik zitting had op gindsche banken — is door mij te kennen gegeven, dat de patentbelasting, als zoodanig, niet is goed te maken, welke verbeteringen men ook aanbrengt, maar dat zij, bij eene herziening van het belastingstelsel, als ingredient kan worden behouden, en, door toevoeging van nieuwe elementen, tot eene uitstekende en hoogst billijke belasting worden hervormd.

Die woorden, Mijne Heeren, werden niet luchtig daarheen geworpen, maar waren het gevolg eener overtuiging; eener overtuiging, die mij niet heeft verlaten sedert ik de banken der Volksvertegenwoordiging heb verwisseld voor eene plaats aan deze tafel. Nog altijd geloof ik, dat het patentregt op een valschen grondslag rust. Voortgekomen uit het gildewezen, maar daarin thans niet meer geworteld, is het patentregt niets anders dan eene belasting op de inkomsten, en dat nog wel op de inkomsten van een gedeelte van de meest nijvere bevolking van Nederland. Die toestand kan, bij eene herziening van het belastingstelsel, niet behouden blijven. Maar hoe tot eene verbetering te geraken? Drie wegen stonden daartoe open, òf eene finale afschaffing van de belasting, òf eene verbetering der belasting, door de meest stuitende bepalingen daaruit weg te nemen en ze toe te passen op alle mogelijke beroepen en bedrijven, òf om daarin alle bronnen van inkomst op te nemen.

Het eerste, eene eenvoudige afschaffing der belasting, ware zeker het gemakkelijkst geweest. Maar ook de schatkist heeft hare regten, en eene som van drie millioen is niet zoo gemakkelijk op eene andere wijze te vinden. Aan eene afschaffing kon dus niet worden gedacht. Het tweede middel, verbetering van het patentregt en uitbreiding tot alle beroepen en bedrijven, is meermalen aan de hand gedaan. Maar ook dat middel is niet aannemelijk. Men doet dan wel eene schrede voorwaarts op den weg der billijkheid, door aan *allen*, die een beroep of bedrijf uitoefenen, een offer te vragen van hunne inkomsten. Maar men plaatst alsdan de *gansche* nijvere bevolking in ongunstige verhouding tegenover hen, die rustig van hunne inkomsten leven; tot nu toe geschiedde dit slechts met een deel. Er bleef dus niets anders over dan om nog een stap verder te gaan, en het derde middel te baat te nemen, door alle bronnen van inkomst door de belasting te omvatten.

Nu zegge men niet: gij wilt eene inkomstenbelasting *invoeren.* Want dan antwoorde ik: neen, *invoeren* wil ik die niet, om de eenvoudige reden dat ze reeds bestaat. Maar wat ik wil, is dit: ik wil het onbillijke uit die inkomstenbelasting wegnemen, ik wil niet uitsluitend treffen den koopman, den industrieel, den geneesheer en zoo menig ander als de patentwet aanwijst, maar ik wil ook treffen den advocaat, den landbouwer en voorts allen die rustig van hunne inkomsten leven; ik wil in één woord, de som van drie millioen, die thans gedragen wordt door een deel der natie, verspreiden over de gansche bevolking. Gij, Mijne Heeren, zult dan nu te beslissen hebben, of gij eene hoogst onbillijke inkomstenbelasting wilt behouden, dan of gij eene meer regtvaardige daarvoor in de plaats wilt gesteld zien.

Maar, hoor ik mij toeroepen, hoe zult gij die belasting inrigten, ten einde de eigenaardige bezwaren te ontgaan, die daaraan, ongetwijfeld verbonden zijn?

Mijne Heeren, mijn plan is zeer eenvoudig, juist omdat ik geene nieuwe belasting scheppen, maar alleen bestaande toestanden verbeteren wil. In algemeene strekking komt dat plan hierop neder.

Ieder belastingschuldige zal op een beschrijvingsbiljet eenige opgaven moeten doen, bijv welke betrekking hij bekleedt, welk beroep hij uitoefent, welke bekende inkomsten hij heeft, welke onroerende goederen hij bezit; is hij landbouwer, hoeveel bunders land hij in huur heeft, en is hij handelaar of fabrikant, alsdan soortgelijke opgaven, als waarnaar thans het patentregt wordt berekend. Aan het collegie van zetters zullen voorschriften worden gegeven, op welke wijze uit de verstrekte opgaven het vermoedelijk inkomen zal worden berekend. Die voorschriften zullen bestaan uit de elementen van de patentwet, ontdaan van de onbillijkheden, die de ondervinding als zoodanig heeft doen kennen; voorts uit daarmede verwante bepalingen voor de beroepen en bedrijven, die thans niet aan patentregt zijn onderworpen, terwijl voor zooveel het vermogen *en portefeuille* betreft, de inkomsten daarvan bij schatting zullen worden vastgesteld. Heeft men nu, op die wijze, iemands vermoedelijke inkomsten berekend, dan wordt de belastingschuldige geplaatst in eene der klassen van inkomsten, die zeer ruim zullen worden gesteld. En meent nu iemand dat hij in eene verkeerde klasse is geplaatst, dan kan hij in eene andere worden overgebragt, mits ten genoegen van de be voegde magt bewijzende, dat men zijn inkomen verkeerd berekend heeft.

Ziedaar, Mijne Heeren, in ruwe trekken de wijze, waarop de belasting door mij wordt ingerigt. Wat tot nu toe patentregt genaamd werd, zal voortaan bij zijnen wezenlijken naam worden genoemd en belasting op de inkomsten heeten. De onbillijkheden, die daarin tot nu toe bestonden, hoofdzakelijk omdat de *naam* van de belasting was eene miskenning van

naar *wezen*, zullen worden weggenomen. Die tot nu toe te veel betaalde, zal voor een deel worden ontheven en dat zien overgebragt op anderen, die tot nu toe waren vrijgesteld. En zoo kan de patentbelasting als ingredient worden behouden, maar door toevoeging van nieuwe elementen tot eene uitstekende en hoogst billijke belasting worden hervormd.

Volgens art. 242, in verband met art. 240 der gemeentewet, kunnen tot dekking der plaatselijke uitgaven 25 opcenten geheven worden op daarvoor vatbare rijksbelaslastingen, direct naar het vermogen of inkomen geheven. Het komt mij voor, dat de alzoo hervormde patentbelasting daarvoor uitermate vatbaar is. Ik zou dan ook aan de gemeente besturen wenschen te zien voorgeschreven, om, vóór elke andere directe belasting, de genoemde 25 opcenten te heffen. En dat wel hoofdzakelijk om twee redenen. Vooreerst omdat, door het plaatselijk belang aan deze belasting te verbinden, ik mij verzeker van de krachtige medewerking der gemeentebesturen; en in de tweede en voor name plaats, omdat daardoor weêr een groote stap kan gedaan worden in de rigting van de afschaffing der plaatselijke accijnsen, die welligt tot eene geheele opheffing leiden kan. Zoo als door mij reeds is opgegeven, wordt door de beide grondslagen van het personeel aan de gemeenten afgestaan eene som van f 1 600 000, die, door toevoeging van den grondslag der rij- en voertuigen, ongetwijfeld tot twee millioen kan worden opgevoerd. De hier bedoelde 25 opcenten op eene hoofdsom van drie millioen geven een bedrag van f 750 000, zoodat de gemeenten, in de directe rigting, eene som van f 2 750 000 meer zullen kunnen heffen dan op dit oogenblik. Een gelijk bedrag van accijnsen zal dan kunnen worden afgeschaft, vooral als men bedenkt, dat ook het personeel, door de verhooging van den grondslag der haardsteden, meer zal opbrengen, en dat dus ook de gemeenten door de opcenten daarvan hoogere inkomsten trekken kunnen. Op die wijze zou men met de afschaffing der plaatselijke accijnsen reeds halverwege gekomen zijn, daar het gezamenlijk bedrag dier accijnsen uitmaakt eene som van omstreeks 5½ millioen. Ik zou meenen, dat men nu eerst, alvorens verder te gaan, het plaatselijk belastingstelsel gelegenheid moet geven zich te consolideren, en dat de werking van de aangebragte wijzigingen behoort te worden afgewacht. Voldoen die aan de verwachting, zoo als ik allezins reden heb te veronderstellen, dan kan worden overwogen, of, ter vervanging van den plaatselijken accijns op het gedistilleerd, het Rijk niet zou kunnen heffen een zeker getal opcenten op den rijksaccijns, ten einde die aan de plaatselijke besturen uit te keeren naar gelang van het werkelijk verbruik in elke gemeente. Om reeds thans dien maatregel te nemen acht ik bedenkelijk. Het gevolg daarvan zou toch zijn, dat slechts enkele accijnsen overbleven, en deze in eene onhoudbare proportie zouden worden geplaatst tegenover de perceptiekosten, waardoor ook die accijnsen zouden moeten worden prijs gegeven. Zoolang men nu de zekerheid niet heeft dat de gemeenten dien schok kunnen doorstaan, zoolang schijnt het wenschelijk dien maatregel te laten rusten, omdat men anders ten tweeden male, en dan nog in veel grootere mate, zoude in het leven roepen, wat men wel eens genoemd heeft den nood der gemeenten. Maar dit neemt niet weg dat eene hervorming van het patentregt ook uit dit meer speciale oogpunt hoogst wenschelijk is, omdat daardoor welligt binnen betrekkelijk korten tijd het doel kan bereikt worden, dat ik voortdurend wensch in het oog te houden, namelijk de opheffing der plaatselijke tollinien. Een wets-ontwerp in den aangegeven zin zal dan ook een deel uitmaken van de reeks van voordragten, die in deze zitting aan uwe beoordeeling zullen worden onderworpen.

Hiermede heb ik de directe belastingen afgehandeld en komen de

ACCIJNSEN

in aanmerking.

Naar het oordeel der Regering zijn het voornamelijk onderscheidene onzer accijnsen, die belemmerend zijn voor de ontwikkeling der nijverheid en op eerste levensbehoeften drukken.

Als ik mij voor onze rijksaccijnsen een goed geheel moet denken, dan zouden die enkel geheven worden op gedistilleerd, wijn, suiker en bier, zoodat de belasting op brandstoffen, zeep, azijn, geslagt en zout zoude moeten verdwijnen. Om op eenmaal in dien toestand te geraken zal wel onmogelijk zijn zonder onze finantien aan gevaarlijke proefnemingen bloot te stellen. Maar de Regering meent toch dat, nu reeds, zonder gevaar een flinke stap op den aangewezen weg kan worden gedaan. En het is dan ook haar voornemen, om bij de tegenwoordige herziening voorstellen te doen tot afschaffing van de belasting op brandstoffen, zeep en azijn, terwijl de afschaffing althans van den accijns op het geslagt kan worden voorbereid.

Ik zal, zoo beknopt mogelijk, mijne denkbeelden ontwikkelen over de onderscheiden accijnsen voor zoover die thans in aanmerking komen.

1°. *De brandstoffen.* De noodzakelijkheid van de afschaffing daarvan zal wel geen breedvoerig betoog behoeven. Niet alleen toch dat deze belasting zwaar drukt op eene eerste levensbehoefte, ze staat daarenboven, in tweeërlei opzigt, aan de ontwikkeling der nijverheid in den weg. Vooreerst, omdat turf en steenkolen zijn middelen ter voortbrenging, en in de tweede plaats, omdat de verveeningen niet die uitbreiding kunnen erlangen, die wenschelijk en mogelijk is. Een land, dat prijs stelt op de ontwikkeling zijner nijverheid, moet niet alleen alle grondstoffen vrij laten binnenkomen, maar behoort ook te zorgen dat die grondstoffen zoo goedkoop mogelijk kunnen worden verwerkt. En als nu een land zoo gelukkig is, van in zijnen bodem eenen kostbaren schat van brandstoffen te bezitten, dan moet die weldaad met beide handen worden aangegrepen als een middel, om de nijverheid in staat te stellen het hoofd te bieden aan de concurrentie van andere Rijken. Engeland doet dit met zijne steenkolen, Nederland behoort dit met zijnen turf te doen. Veertig jaren geleden was men van dit denkbeeld diep doordrongen. In 1822 veroordeeld en afgeschaft, treffen wij de belasting op de brandstoffen thans weder in ons belastingstelsel aan als een gevolg van de groote behoefte der schatkist in 1833. Ze werd, in dat jaar, als eene soort van oorlogsbelasting, op nieuw ingevoerd, om tot op dit oogenblik, onder schier algemeene afkeuring, te blijven voortbestaan. En als wij haar nu op nieuw ten grave brengen, zal ze door niemand worden betreurd dan welligt door enkele groote verveeners, die zich ook thans nog voor haar in de bres stellen, terwijl men van alle kanten om afschaffing roept.

Mijne Heeren, ik ben zoodanig van de noodzakelijkheid dier afschaffing doordrongen, dat ik schier het onmogelijke zou doen om daartoe te geraken. Maar gelukkig is eene zoo buitengewone krachtsinspanning niet noodig. Bij de afschaffing eener belasting, die omstreeks drie millioen opbrengt, moet natuurlijk aan de belangen der schatkist worden gedacht. Ik heb echter gemeend, dat een deel dier som zich gereedelijk liet terugvinden in de belasting op het personeel bij den grondslag der haardsteden. Die grondslag is daarom zoodanig geregeld, dat hij ruim anderhalf millioen meer kan opbrengen dan tot nu toe het geval was. En daar het progressive thans bij dien grondslag is weggenomen, is hij geheel en al in harmonie met het karakter dat ik daaraan heb willen geven; het is nu gedeeltelijk eene directe belasting op het verbruik van brandstoffen, geheven naar een vasten grondslag. De Regering vleit zich op die wijze de belangen der nijverheid te hebben bevorderd zonder die van de schatkist te hebben uit het oog verloren.

2°. *De zeep.* Ook de belasting op de zeep bestond vóór 1822, maar werd in het belastingstelsel van dat jaar niet opgenomen, als belemmerend voor de nijverheid, en drukkend voor de behoeftige klassen. Eerst sedert 1833 maakt ze, met de belasting op de brandstoffen, op nieuw een bestanddeel uit van ons belastingstelsel. Thans echter bestaat uit een industrieel en moreel oogpunt eene dubbele reden tot afschaffing dier belasting, omdat elke verbruiker op de meest eenvoudige wijze in staat is het artikel zelf te fabriceren. Daarvan wordt op groote schaal gebruikt gemaakt, zonder dat het mogelijk is die fraude te voorkomen, terwijl de zeepziederijen eene onhoudbare concurrentie hebben door te staan. Hoofdzakelijk op deze gronden heeft de Regering niet geaarzeld de afschaffing van den accijns op de zeep in haar plan van herziening op te nemen. Zij ontheft daardoor eene eerste levensbehoefte van eene drukkende belasting, terwijl aan eene belangrijke industrie gelegenheid gegeven wordt zich krachtig te ontwikkelen.

3°. *Azijn.* Van bieren en azijnen wordt te zamen een accijns geheven, die slechts opbrengt eene som van f 500,000; om die reden wordt dan ook voortdurend op de afschaffing dier belasting aangedrongen. Die belasting, zegt men, belet dat bier een volksdrank worde, terwijl zij op azijn als eene eerste levensbehoefte drukt. Het laatste beaam ik, het eerste niet. Azijn is eene eerste levensbehoefte voor den armsten daglooner en zelfs voor dezen niet het minst, en het is dus in het stelsel der Regering wenschelijk dat die accijns worde afgeschaft. In dien zin zullen u dan ook voorstellen worden gedaan; maar te gelijker tijd zullen ook maatregelen worden voorgedragen om, zooveel maar eenigzins mogelijk is, de belemmeringen weg te nemen, die op de vervaardiging van den azijn drukken, ten einde aan die industrie de noodige ontwikkeling te geven en het artikel zoo goedkoop mogelijk verkrijgbaar te maken.

De Regering ontkent echter dat de accijns het bier zou beletten volksdrank te worden. Die accijns is daartoe te gering en bedraagt slechts één cent per kan voor de beste bieren en een halven of een kwart-cent voor de zoogenaamde dunne bieren. Gij gevoelt, Mijne Heeren, dat deze geringe accijns een algemeen verbruik van bier niet kan in den weg staan. En als daarvoor de reden niet moet gezocht worden in de neiging van ons volk, dan ligt die nergens anders in dan in onze wetgeving op de vervaardiging van bieren. De accijns toch wordt voor elk brouwsel berekend per vat inhoudsruimte der roerkuipen, zoodat, naar mate men de hoeveelheid bier van elk brouwsel vermeerdert, naar diezelfde mate de accijns zich over eene groote hoeveelheid verdeelt. En nu schijnt de verzoeking daartoe zóó sterk, dat men zich hier hoofdzakelijk bezig houdt met de vervaardiging van dunne bieren, die zeer zeker niet uitlokkend zijn voor dat deel van het volk, dat aan zekere prikkeling gewoon is. Volksdrank kan dus het bier niet worden zoolang de biersoorten over het algemeen niet beter zijn, en deze zullen niet verbeteren zoolang onze wetgeving blijft op denzelfden voet. Daarom heb ik gemeend onze wetgeving op de vervaardiging van bieren geheel en al te moeten omwerken. Een ontwerp wordt gereed gemaakt, waarbij de groote verzoeking wordt weggenomen, die thans deze industrie belemmert zich te ontwikkelen. Maar te gelijker tijd zal u worden voorgesteld, den accijns zoodanig te verhoogen, dat daarvoor omstreeks f 500 000 meer worde verkregen dan op dit oogenblik van bier en azijn te zamen. De Regering acht een accijns tot dat bedrag niet alleen te verdedigen, maar geheel en al passende in het stelsel dat zij zich heeft gedacht. Bier is geene eerste levensbehoefte, maar behoort met gedistilleerd en wijn onder de geestrijke dranken. Geestrijke dranken, onder welken vorm ook toegediend, moeten blijven een element van belasting. Dat behoort niet alleen te zijn een beginsel van *ons* belastingstelsel, maar dat is een beginsel dat wij schier overal gehuldigd zien. Juist waar bier volksdrank is, maakt het een der meest productive belastingen uit. En te regt, want het misbruik, dat helaas ook van bier wordt gemaakt, schijnt eene belasting op dit artikel evenzeer te regtvaardigen als eene belasting op het gedistilleerd en den wijn. Er is geen enkele reden waarom die streken van ons vaderland, waar vele zware bieren en minder gedistilleerd worden gebruikt, zouden moeten worden vrijgesteld van eene belasting, die in andere streken, waar gedistilleerd op den voorgrond staat, in zoo groote mate wordt opgebragt.

Ik heb dan ook geen oogenblik geaarzeld om met eene verbetering in de wetgeving op de vervaardiging der bieren in dit artikel te zoeken eene bron van meerdere inkomsten voor de schatkist.

4°. *Gedistilleerd.* Eene nieuwe accijnswet voor het binnenlandsch gedistilleerd is onlangs vastgesteld. Die op het buitenlandsch gedistilleerd zal spoedig aan u worden voorgedragen. Maar bij eene herziening van het belastingstelsel, waarbij ontheffing van eerste levensbehoeften op den voorgrond staat, doet zich als van zelf de vraag voor: kan de accijns op het gedistilleerd niet worden verhoogd? Die vraag, reeds menigmaal ook in uw midden gedaan, heeft de Regering ernstig overwogen en ten slotte toestemmend beantwoord; zij meent dat bij eene verplaatsing der lasten vóór alles moet gedacht worden aan die belastingen, die niet als drukkend kunnen genoemd worden, omdat zij vrijwillig worden gedragen. Gedistilleerd bekleedt daaronder eene eerste plaats. En de Regering heeft daarom niet geaarzeld in haar plan van herziening op te nemen eene verhooging van den accijns op gedistilleerd van f 22 op f 35. Ik weet wel, in Engeland is men nog veel verder gegaan, want daar bedraagt de accijns meer dan het dubbele van hetgeen die nu bij ons bedragen zou, vermeerderd met het maximum der plaatselijke opcenten. Maar men vergete niet dat Engeland, door zijne eigenaardige ligging, beter dan eenig ander Rijk tegen frauduleusen invoer kan waken. Wij daarentegen grenzen onmmiddellijk aan Staten, wier accijns op gedistilleerd belangrijk minder is dan de onze nu worden zou, zoodat de prikkel tot smokkelen zeer zeker zal worden verhoogd en er verdubbelde waakzaamheid zal noodig zijn om dat kwaad te keer te gaan.

Terwijl de Regering nu hierin geene reden vindt om eene verhooging van den accijns tot op f 35 na te laten, gelooft zij toch, dat men niet verder behoort te gaan, wil men niet dat te veel ontsnappe, zelfs aan eene vermeerdering van toezigt.

Ik vertrouw, dat door eene zoodanige verhooging een meerder bedrag van drie millioen zal kunnen verkregen worden. Daarbij is gerekend op eene proportioneel mindere opbrengst, ook ten gevolge van minder verbruik. Dit laatste, mogt het zich verwezenlijken, zou ik eene groote aanbeveling van den voorgestelden maatregel achten, en ik zou u en mij geluk wenschen, als wij door eene prijsverhooging van dat bedwelmend vocht welligt menigeen konden tot nadenken brengen, die thans door het misbruik van sterke drank eene zee van jammeren rondom zich verspreidt. Het verlies, dat de schatkist op deze wijs leed, zou ze geheel terugvinden in de meerdere welvaart die er het gevolg van zou zijn. Terwijl ik nu het gebied der accijnsen verlaat om over te gaan tot dat der indirecte belastingen, moet ik echter vooraf melding maken van nog een tweetal voorstellen, die de Regering in haar plan van herziening heeft opgenomen; namelijk een inkomend regt op koffij en eene verhooging van het inkomend regt op thee.

Een regt op de koffij. Zoo dikwijls ik over ons belastingwezen heb nagedacht, is het mij voorgekomen dat een matig regt op koffij ongetwijfeld eene der minst drukkende belastingen was. Eene eerste levensbehoefte is het al wederom niet, en het is dus eene belasting wier druk men kan matigen of waaraan men zich geheel en al onttrekken kan. Er is dus eene groote aanbeveling voor zoodanige belasting, en ze past uit dien hoofde volkomen in het stelsel dat door de Regering is omhelsd. Ik weet wel, Mijne Heeren, dat men aan een regt op koffij bezwaren verbonden acht. Maar het komt mij voor dat die bezwaren veelal te groot worden uitgemeten, zonder te bedenken dat elke belasting hare eigenaardige bezwaren heeft, en dat, wilde men alleen belastingen heffen waartegen niets ware in te brengen, de schatkist spoedig van alle hare inkomsten zoude verstoken zijn; de eenige vraag kan dus slechts zijn: welke belastingen leveren *de minste* bezwaren op? En uit dit oogpunt schijnt mij een inkomend regt op koffij aanbevelenswaardig toe. De bezwaren, die niet tegen een regt op koffij als consumtie-artikel kunnen worden aangevoerd, put men dan ook hoofdzakelijk daaruit, dat koffij is een onzer eerste handelsartikelen. Men vreest nadeel voor den handel uit hoofde van de belemmeringen die een regt op koffij zou veroorzaken. Indien ik deelde in die vrees, ik zou de laatste zijn om een zoodanig voorstel te doen, daar het mijn ernstig streven is op alle mogelijke wijze de ontwikkeling te bevorderen van de hoofdbronnen onzer welvaart. Ik heb echter niet alleen geene vrees dat een regt op koffij daaraan eenigermate zal schaden, maar ik houde mij overtuigd dat er maatregelen te nemen zijn, waardoor aan bezwaren kan worden te gemoet gekomen. Men verlieze toch niet uit het oog, dat hier niet bedoeld wordt een accijns op koffij, maar enkel een inkomend regt, en dat dus aan koffij kan verleend worden de vrijheid van het fictief entrepôt, evenzeer als dit aan den handel in granen is toegestaan. Zijn nu tegen een regt op granen met zoodanige faciliteiten geen overwegende bezwaren in te brengen, dan komt het mij voor dat dit met eene gelijke tegemoetkoming nog veel minder het geval kan zijn ten opzigte van een regt op koffij, omdat al de koffij *ingevoerd* wordt, hetgeen met al de granen niet het geval is.

Ik zal u echter niet met al deze bijzonderheden vermoeijen. De tijd om die te bespreken zal gekomen zijn nadat het voorstel u zijn voorgelegd.

Het bedrag der regten wenschte ik bepaald te zien op f 7 de 100 kilo's. Voor dat cijfer bestaan twee redenen: vooreerst omdat alsdan de koffij, na gebrand te zijn, eene prijsverhooging ondergaat van circa 2 cts. per kilo, waardoor men niet in verzoeking zal geraken om dien prijs meer te verhoogen dan dringend noodzakelijk is; en in de tweede plaats omdat een regt van f 7 overeenkomt met de Belgische regten, en gelijkheid van regten tusschen naburige Staten alle aanleiding tot smokkelen wegneemt.

Verhooging van de regten op thee. Die regten, volgens het nieuw tarief bedragende f 25, zou ik wenschen te verdubbelen, en alzoo te brengen op f 50 de 100 kilo's.

Tegen een regt op thee, op zich zelf, kan geen bezwaar bestaan, nadat het zonder moeijelijkheden voortdurend is geheven. Maar nu de verhooging van f 25; zijn daartegen ook soms overwegende bezwaren en bedenkingen? Mij dunkt neen. Ik begin al wederom met de verklaring, dat thee geene eerste behoefte is, waarbij nog komt, dat ze zelfs veel minder dan koffij wordt genuttigd door de lagere klasse; en nu schijnt mij, onder zoodanige omstandigheden, eene verhooging der regten, waardoor de thee $2^1/_2$ stuiver per 5 oncen in prijs zal stijgen, geen overwegend bezwaar op te leveren. In Engeland, alwaar betrekkelijk veel meer thee dan hier gedronken wordt, beslaan de regten op dit artikel eene voorname plaats in het tarief, zóó zelfs, dat die bijna jaarlijks gewijzigd worden, naar mate de behoefte van de schatkist dit vordert.

Ik schat de opbrengst, door deze twee middelen te verkrijgen, naar eene matige berekening, op een bedrag van een millioen gulden.

Hierdoor — en dit is ook eene voorname reden waarom ik deze beide regten gaarne alzoo zou zien vastgesteld — hierdoor kan in de toekomst nog een ander doel worden bereikt, namelijk de vereenvoudiging van ons tarief.

Iedereen gevoelt het — zoowel vóór- als tegenstanders van de rigting onzer handelswetgeving hebben er herhaaldelijk op gewezen, — met de laatste tariefsherziening hebben wij ons laatste woord niet gesproken. Terwijl wij alles om ons heen uit eene jaren lange sluimering zien ontwaken, terwijl eene algemeene beweging op het gebied der handelsvrijheid in Europa ontstaat, zullen wij, welligt spoediger dan men het vermoedt, genoodzaakt zijn op nieuw een stap in die rigting te doen. En in ieder geval zullen wij er eenmaal toe moeten komen, om ons tarief tot slechts betrekkelijk weinig artikelen terug te brengen. Daartegen nu moeten wij bij tijds ons wapenen, want de gaping, die daardoor in de schatkist ontstaat, moet natuurlijk worden aangevuld. De beide voorgestelde middelen schijnen mij daartoe uitnemend geschikt. Zij zullen nieuw bloed storten in de aderen van het ligchaam, waarvan men langzamerhand het oude bloed aftapt. En als wij de regten op koffij en thee als hoofdelementen van ons belastingstelsel welligt niet meer noodig hebben, kunnen ze als onderdeelen van een vereenvoudigd tarief voortdurend nog groote diensten doen.

Het is dus ook met het oog hierop dat een regt op koffij en een verhoogd regt op thee in de herziening van ons belastingstelsel zijn opgenomen.

Thans ook een enkel woord over de

INDIRECTE BELASTINGEN.

1°. *De zegelregten.* De mededeeling zal u ongetwijfeld niet verrassen, dat een nieuw ontwerp van wet op het regt van zegel is in gereedheid gebragt. Behalve toch verbeteringen, die de tegenwoordige wet noodig heeft, komen daarin beginselen voor, die niet langer kunnen blijven voortbestaan, en die althans in lijnregten strijd zijn met de beginselen, door dit Gouvernement gehuldigd. Ik heb hier op het oog het zegelregt voor gedrukte stukken en voor advertentien. Wanneer ik hier van gedrukte stukken spreek, bedoel ik niet enkel de buiten- en binnenlandsche dagbladen, maar ik bedoel gedrukte stukken in die ruime beteekenis, waarin, art. 23 der wet van 3 October 1843 (*Staatsblad* n°. 47) ze heeft aangeduid, namelijk: » Alle dagbladen, couranten, nieuwspapieren, nieuwstijdingen, periodieke werken of tijdschriften, catalogussen of notitie van boeken, kunstvoorwerpen, meubelen en andere goederen, prijscouranten, prospectussen, aankondigingen en berigten uitgegeven, ter lezing gelegd, aangeplakt, rondgevent of verspreid of op eenige andere wijs in omloop gebragt wordende, van welken aard, inhoud of bestemming ook, zelfs in den vorm van brieven of circulaires; en wijders alle adressen van woning of woonplaats."

Ik vertrouw, Mijne Heeren, dat gij met de Regering zult willen medewerken, om eene zoodanige weldaad aan Nederland te schenken en de pers te bevrijden van banden, waaronder zij te lang reeds gezucht heeft.

2°. *De registratieregten.* Ook een ontwerp van wet op de registratie is gereed. Gij zult niet verlangen, Mijne Heeren, dat ik daarover thans in bijzonderheden trede. Ik meen er dus alleen van te moeten zeggen, dat in het ontwerp — geheel en al overeenkomstig de beginselen der thans daaromtrent bestaande wetgeving — het tweeledig beginsel van belasting en formaliteit is behouden; terwijl het doel der Regering met deze regeling hoofdzakelijk is:

om, door eene nieuwe codificatie, *in de eerste plaats* de bezwaren weg te nemen, welke verbonden zijn aan de toepassing van de menigvuldige, elkander wijzigende en aanvullende wetten en wettelijke verordeningen, die thans op dit onderwerp bestaan en voor een groot deel van Franschen oorsprong en meer dan eene halve eeuw oud zijn; en, *in de tweede plaats*, de wetgeving op de registratie in overeenstemming te brengen met onze tegenwoordige burgerlijke wetgeving;

om, door verbetering en verduidelijking van onderscheidene der bestaande wetsbepalingen, de toepassing daarvan te vergemakkelijken;

om, door regeling bij de *wet* van de wijze waarop de formaliteit plaats heeft, daaraan meer waarborg voor de belanghebbenden te geven;

om, door eenige wijziging der tariven, de belasting billijker te verdeelen, en dus gemakkelijker te doen dragen, zonder dat de totale opbrengst daardoor beduidend lijde;

om, door incensmelting der regten van in- en overschrijving met die van registratie, en door vereeniging der opcenten met het hoofdregt, vereenvoudiging in de heffing te brengen.

Een ontwerp van wet, naar deze beginselen opgemaakt, en van eene zeer uitvoerige Memorie van Toelichting voorzien, is aan vele deskundigen in den lande gezonden, ten einde daarop hun advies in te winnen; en ik verblijde mij te kunnen zeggen, dat daaraan met de meeste welwillendheid wordt voldaan. Op die wijze zal het mogelijk zijn, een uiterst moeijelijk en ingewikkeld onderwerp, van alle kanten bezien en toegelicht, bij u aanhangig te maken en binnen betrekkelijk korten tijd te kunnen behandelen.

Volgens eene globale berekening, want, vooral met betrekking tot de registratieregten kan de berekening niet anders dan zoodanig zijn, zullen de veranderingen in de beide genoemde wetten eene verminderde opbrengst te weeg brengen van een millioen gulden. Naar mate echter eene belasting billijker is geregeld, naar die zelfde mate neemt hare opbrengst toe. En ik vlei mij dus dat, na verloop van enkele jaren, althans een deel van het verlies zal hebben opgehouden te bestaan.

Trek ik nu het een en ander te zamen, wat door mij omtrent de herziening van het belastingstelsel is gezegd, dan zijn de finantiele resultaten daarvan als volgt.

Het *verlies* zal bestaan uit:

twee grondslagen van het personeel, die worden afgestaan aan de gemeenten	f	1 600 000,00
de afschaffing der belasting op de brandstoffen . .		3 000 000,00
de afschaffing der belasting op de zeep		1 200 000,00
de herziening der zegel- en registratieregten . . .		1 000 000,00
Te zamen . . .	f	6 800 000,00

Daarentegen bestaat de *winst* uit:

de regeling van de grondbelasting in Limburg, het 1ste jaar			f	40 000,00
(welk bedrag na verloop van twee jaren tot f 120 000,00 klimt).				
de herziening van het personeel, waardoor men zal verkrijgen:				
van de haardsteden	f	1 500 000,00		
van de overige grondslagen . . .		1 000 000,00		
				2 500 000,00
op de verhooging van den accijns op gedistilleerd .				3 000 000,00
de verhooging van den accijns op bier				500 000,00
de regten op koffij en thee				1 000 000,00
to zamen			f	7 040 000,00

Er zou dus een overschot zijn van nagenoeg $2^1/_2$ ton.

Maar nu werpt men mij welligt tegen: van uw verlies zijt gij zeker, doch niet van uwe winst, zoodat het totaalcijfer der belastingen wordt in gevaar gebragt, in strijd met de meening, die door u is vooropgezet. En al mogt dan al *in het vervolg* de opbrengst aan de verwachting beantwoorden, het eerste jaar zal de schatkist toch zeer zeker een gevoelig verlies lijden.

Wat de laatste bedenking betreft, dat de opbrengst het eerste jaar beneden de raming blijven zal, daarin zal worden te gemoet gekomen door den accijns op turf, die grootendeels eerst wordt verrekend in het jaar, volgende op dat, waarin hij verschuldigd is, zoodat indien bijv. de accijns op de brandstoffen dit jaar wierd afgeschaft, daarvoor nog omtrent 11 ton zou kunnen gebragt worden op het budget van 1863; daarenboven ligt het in de bedoeling der Regering om niet alle wijzigingen te gelijker tijd in te voeren, en om aan den eersten accijns die wordt afgeschaft een voldoend aequivalent te verbinden. De meest wenschelijke

afschaffing is zeer zeker die van de brandstoffen. Gaarne zou ik die willen invoeren met 1°. April aanstaande, omdat dan iedereen zijn voorraad kan hebben opgeruimd en in het genot treden der afschaffing van den accijns. Aan die afschaffing zal ik dan verbinden de verhooging van den accijns op gedistilleerd en de regten op koffij en thee. Tegen eene vermindering van inkomsten van f 3 000 000,00 heeft men dan eene vermeerdering van f 4 000 000,00, zoodat, al mogt het eerste jaar dit cijfer slechts voor de helft worden bereikt, men toch volledige vergoeding vindt èn in het hooger bedrag èn in hetgeen de turf nog afwerpt.

En wat de eerste bedenking aangaat, namelijk dat de opbrengst *voortdurend* niet aan de afwachting zou kunnen beantwoorden, zoo antwoorde ik daarop drieërlei. Vooreerst, dat dit bezwaar drukt op elke verandering, en dat men dus, om die klip volkomen te ontgaan, moest houden wat men had en zich elke hervorming, hoe noodzakelijk ook, ontzeggen. In de tweede plaats, dat hier meer kans bestaat voor eene hoogere dan voor eene lagere opbrengst, omdat de cijfers zeer matig zijn gesteld, en men daarenboven bij eene betere verdeeling der lasten eene hoogere opbrengst mag verwachten. En eindelijk, dat de Regering zich ook tegen de mogelijkheid eener teleurstelling heeft gewapend.

Ik zal nu niet spreken van maatregelen, die nog door mij worden overwogen, ten einde later te geraken tot eene afschaffing ook van onze nog overige accijnsen op de eerste levensbehoeften. Maar ik wensch toch nog even het gebied der accijnsen te betreden, om melding te maken van onze wetgeving op de suiker. Die zaak, Mijne Heeren, is door mij geenszins uit het oog verloren. Ik gevoel het levendig, dat de suiker niet aan de schatkist opbrengt, wat ze opbrengen moest en wat ze opbrengen kan; maar ik ben tevens overtuigd dat de suikerwetgeving niet zonder gevaar voor de industrie op eenmaal in een natuurlijken toestand te brengen is. Slechts één middel ware daartoe mogelijk, namelijk eene gemeenschappelijke en eenvormige regeling van de suikerwetgeving tusschen Nederland, Frankrijk, Engeland, Belgie en welligt ook het Tolverbond. Er zijn dan ook reeds stappen gedaan om daartoe te geraken. Mogten zij gelukken, ik zou mij èn voor de schatkist èn voor de suikerindustrie zelve daarover verheugen. Mogt echter eene zoodanige regeling niet kunnen worden tot stand gebragt of te lang op zich laten wachten, dan stel ik mij voor, op eene andere wijze uit den suikeraccijns aan de schatkist meer voordeelen te bezorgen. Hoedanig dus die regeling tot stand kome, in ieder geval zal de opbrengst grooter zijn dan nu. En nu had ik dat meerdere rendement van de suiker in verband met nog andere maatregelen bestemd, om daardoor in de eerste pl[illegible] schaffen den accijns op het geslagt. Alvorens echter daaromtrent v[illegible] len te doen, zou ik wenschen af te wachten de werking van de [illegible] gelen die door mij thans zijn behandeld en alle nog in deze zitt[illegible] u zullen worden voorgedragen. Mogt het zich tegen alle verw[illegible] laten aanzien, dat de opbrengst daarvan voortdurend zal blij[illegible] neden de raming, dan kan het meerdere rendement van de[illegible] cijns aan dat bezwaar te gemoet komen. Tot zoolang wensch [illegible] accijns dus, als het ware, in reserve te houden. Ik herhaal [illegible] mijne verwachtingen mij zeer zouden moeten bedriegen, als de [illegible] belastingen niet opbragten wat daarvan is geraamd, zoodat [illegible] overtuigd houde, dat de herziening van onze suikerwet — in [illegible] zin dan ook — zal kunnen medewerken om, binnen een betrekke[illegible] tijdsbestek, ook den accijns op het geslagt uit de rij onzer be[illegible] te doen verdwijnen.

Ziedaar, Mijne Heeren, u met openhartigheid en zoo volledig [illegible] de inzigten en voornemens der Regering medegedeeld met be[illegible] tot het stelsel onzer belastingen. Toets ik die nu aan de eisch[illegible] mij gesteld, en aan de moeijelijkheden door mij aangewezen, dan [illegible] ze aan de eerste te voldoen, en de laatste te hebben overwonn[illegible] nijverheid wordt te gemoet gekomen door de afschaffing en ver[illegible] van drukkende of belemmerende accijnsen, en omdat zij ni[illegible] uitsluitend zal behoeven te voorzien in de som van drie millioe[illegible] de schatkist van de inkomsten heft. Eerste levensbehoeften, [illegible] brandstoffen, zeep en azijn, worden van belasting ontheven, [illegible] maatregelen worden genomen om in die rigting voort te gaan. [illegible] die ongelijkmatig drukken worden gewijzigd of verplaatst, voor[illegible] eene betere inrigting van het personeel en de patentwet. En [illegible] alles zijn wij gewaarborgd tegen eene vermindering van onze ink[illegible] terwijl het belastingstelsel der gemeenten kan worden gebragt [illegible] wettigen voet, eene belangrijke schrede wordt gedaan op den w[illegible] afschaffing van de plaatselijke accijnsen en het gegrond vooruit[illegible] staat, dat die eenmaal geheel en al zullen kunnen verdwijnen.

Aan het einde mijner rede gekomen, en nog eenmaal het [illegible] tafereel overziende, dat ik in deze oogenblikken voor u heb ont[illegible] geloof ik, dat wij in onzen finantielen toestand groote reden va[illegible] baarheid hebben, en dat de herziening van ons belastingstelsel, [illegible] behoefte des tijds is geworden, onder de meest gunstige omstand[illegible] kan worden ondernomen.

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.